

**XLV SZKOLENIE
- KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB
ŁOSOSIOWATYCH**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

RAS dla pstrągów alternatywa czy konieczność?

Krzysztof Grecki
Wylęgarnia Ryb Dąbie

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Co z polską produkcją pstrąga ?

-Gdzie jesteśmy?

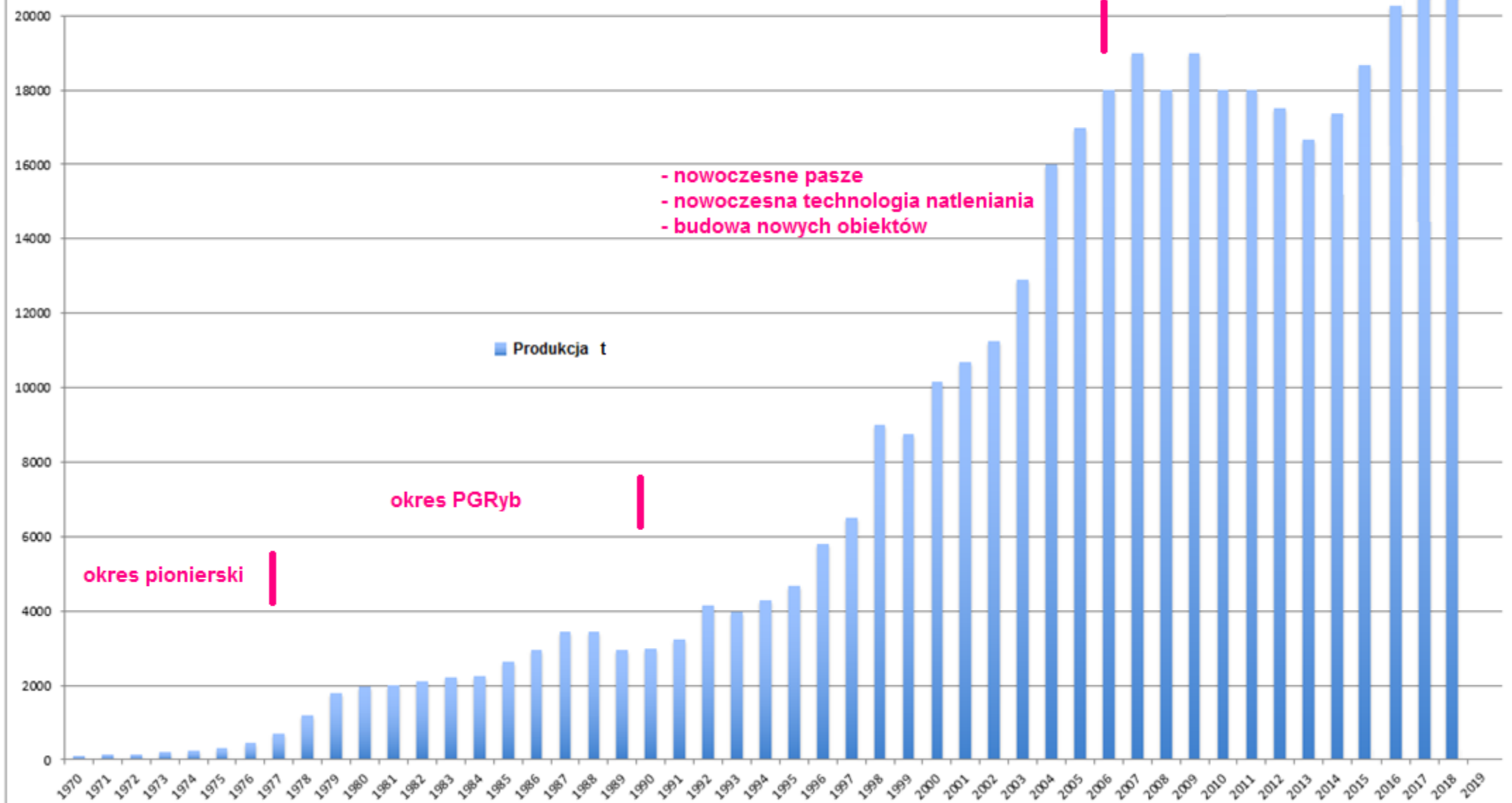
-Jakie są szanse na jej dalszy wzrost?

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Obraz historyczny 50 lat polskiej produkcji pstrąga

Dlaczego produkcja pstrągów w Polsce od 15 lat nie ma tendencji wyraźnie wzrostowej?

Przyczyna inwestorska

Nieliczne nowe inwestycje zmierzające do budowy nowych obiektów hodowlanych.

- Brak nowych lokalizacji pod budowę klasycznych obiektów hodowlanych.
- Zaliczanie tych inwestycji do grupy wysokiego ryzyka.

Przyczyna hodowlana

Problemy zdrowotne związane z częstym pojawianiem się chorób wirusowych.

- Bezpośrednie straty produkcyjne w wyniku chorób.
- Konieczność wygaszania produkcji w celu odkażania obiektów.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Jak polska akwakultura pstrągowa może wejść ponownie na drogę wyraźnego wzrostu?

Budowa nowoczesnych obiektów w technologii RAS.

- Duża liczba nowych potencjalnych lokalizacji.
- Wysokie bezpieczeństwo produkcji ze względów zdrowotnych.
- Minimalny wpływ na środowisko naturalne ze względu na bardzo niski pobór wody.

Oparcie produkcji w obiektach o podwyższonym ryzyku na szczepach, gatunkach i krzyżówkach odpornych na zakażenia wirusowe.

- Pstrąg źródłany
- Odporne krzyżówki pstrąga tęczowego
- Sparctic

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Główny kierunek umożliwiający duży wzrost produkcji pstrąga to:

Budowa nowoczesnych obiektów w technologii RAS.

A zatem co oznacza technologia RAS (Recirculating Aquaculture Systems)

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Obiekty hodowli ryb łososiowatych

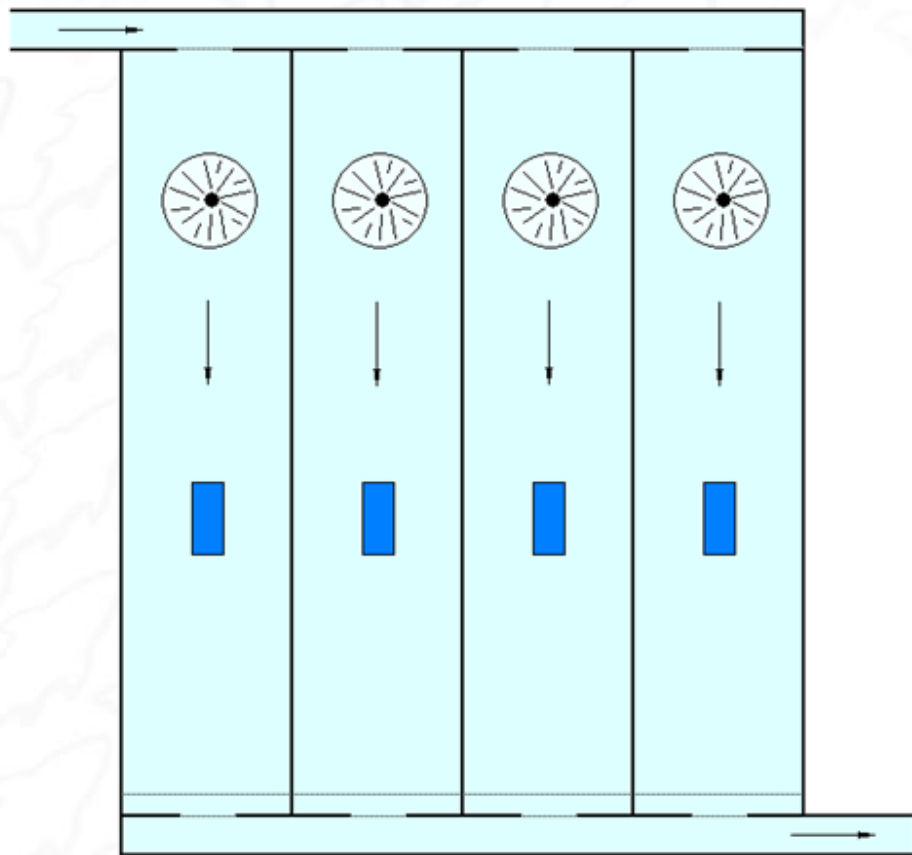
Obiekty z jednokrotnym wykorzystaniem wody

Obiekty z zawracaniem wody czyli recyrkulaty

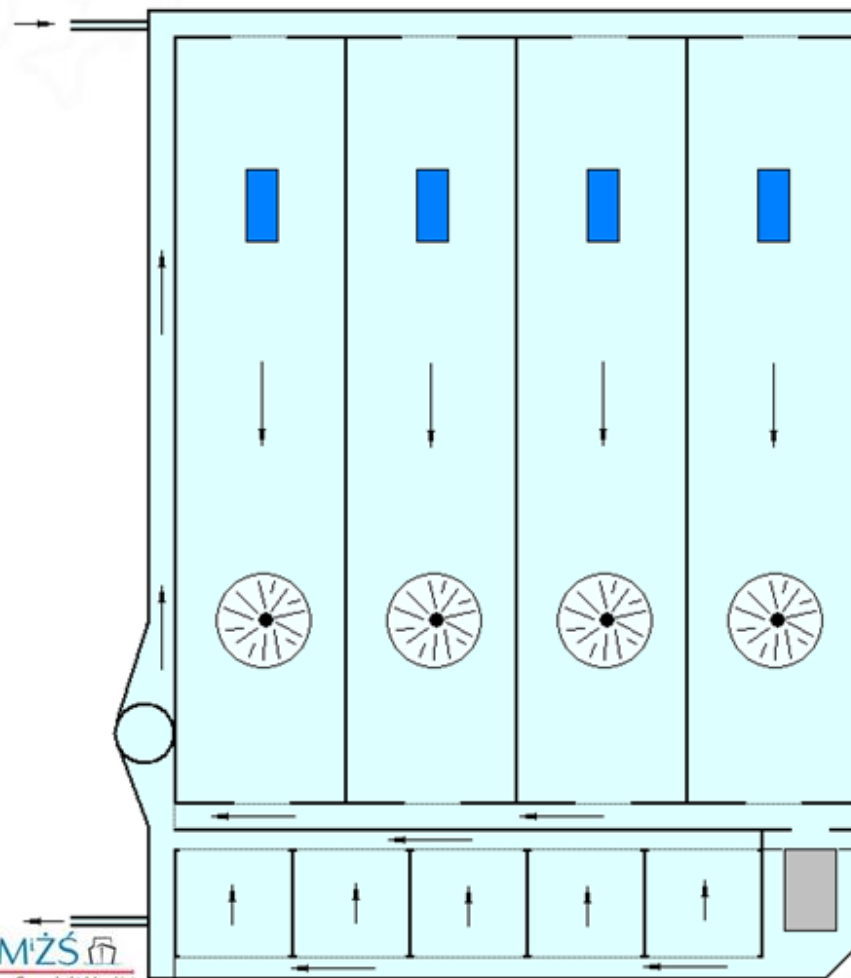

Obiekty z jednokrotnym wykorzystaniem wody

Tradycyjny RYBACTWO
MORZE

Obiekty z zawracaniem wody czyli recyrkulaty

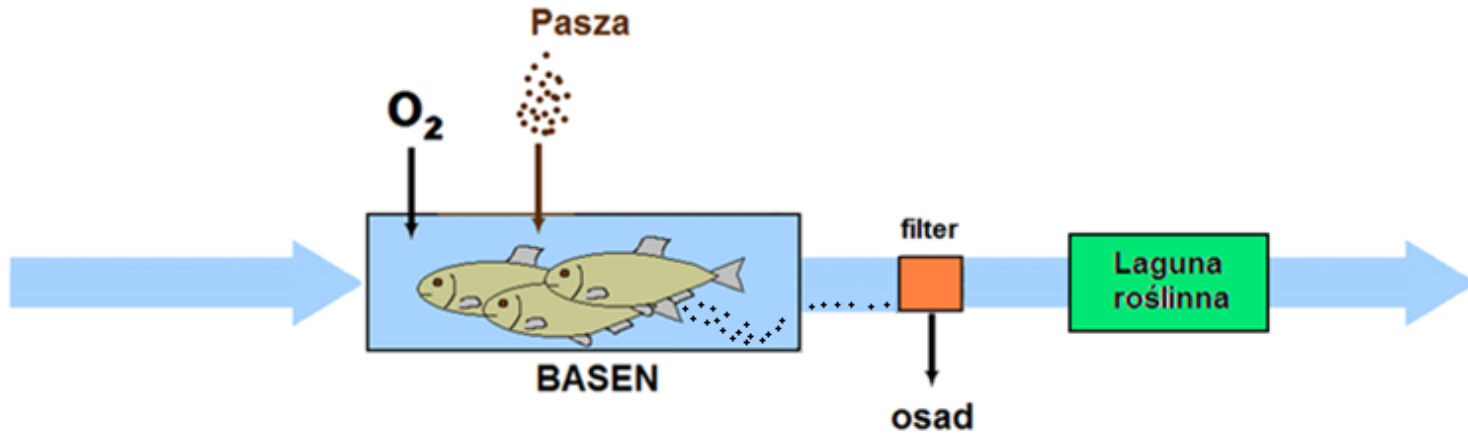

MGMiŻŚ
Ministerstwo Gospodarki Morskiej
i Żeglugi Śródlądowej

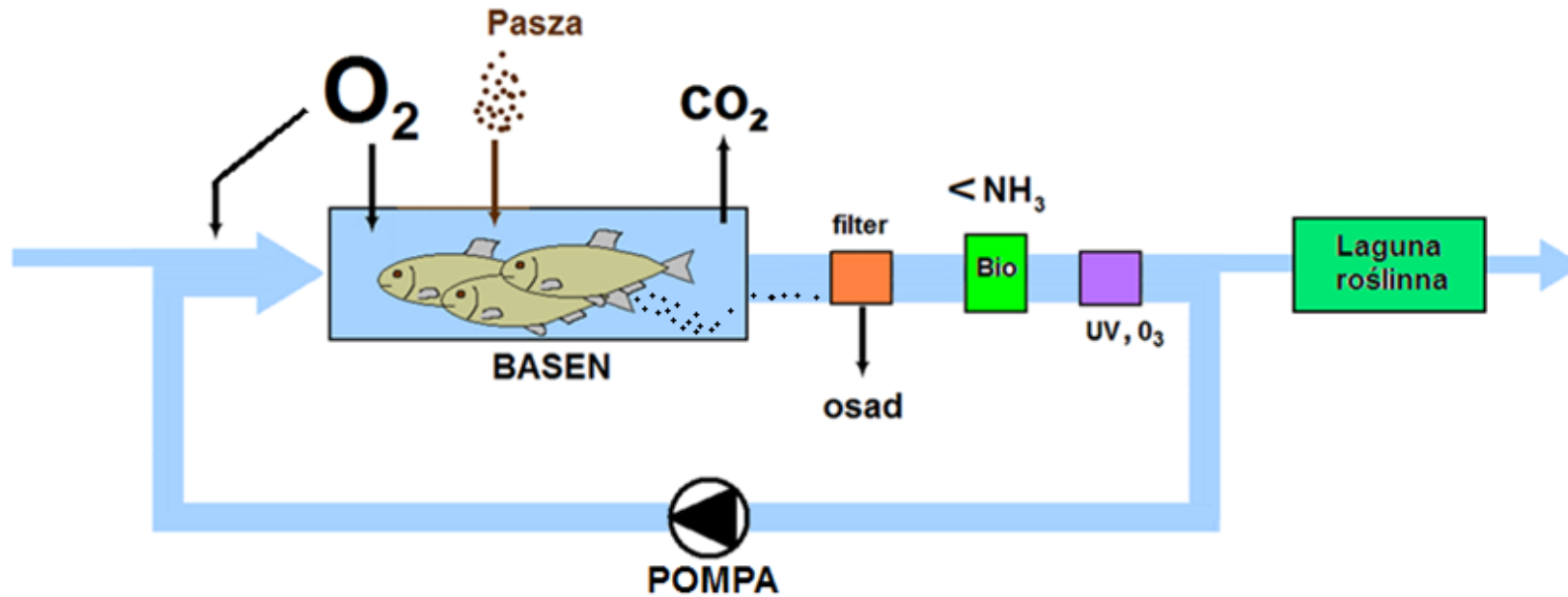
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Podstawowe elementy przepływowego stemu hodowli ryb

Podstawowe elementy w systemie recyrkulacyjnym hodowli ryb

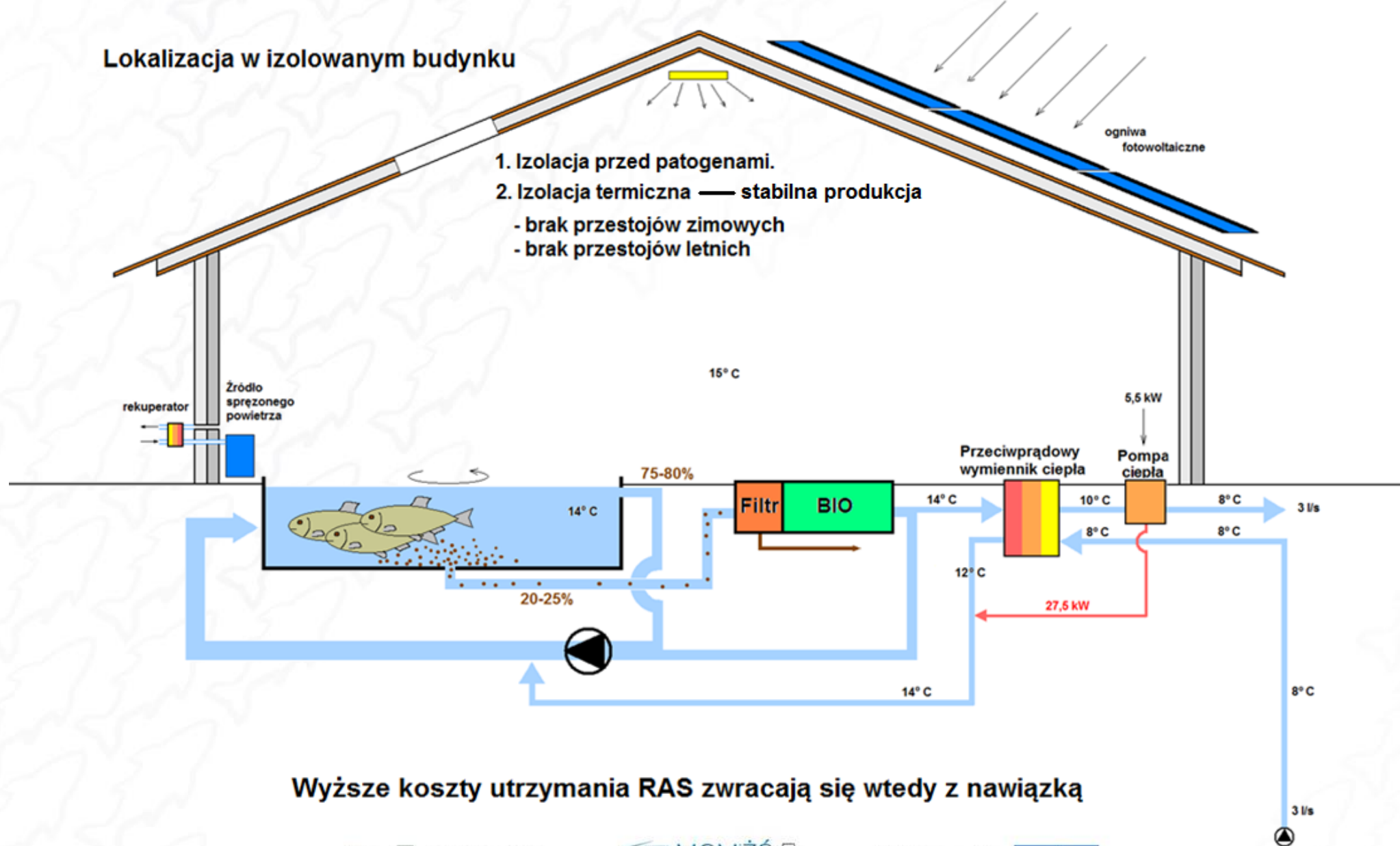
Systemy RAS znane są od dawna, co oznacza więc określenie **nowoczesny**

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- Bardzo niski pobór wody.
- Niska uciążliwość dla środowiska.
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody

Lokalizacja w izolowanym budynku

Wyższe koszty utrzymania RAS zwracają się wtedy z nawiązką

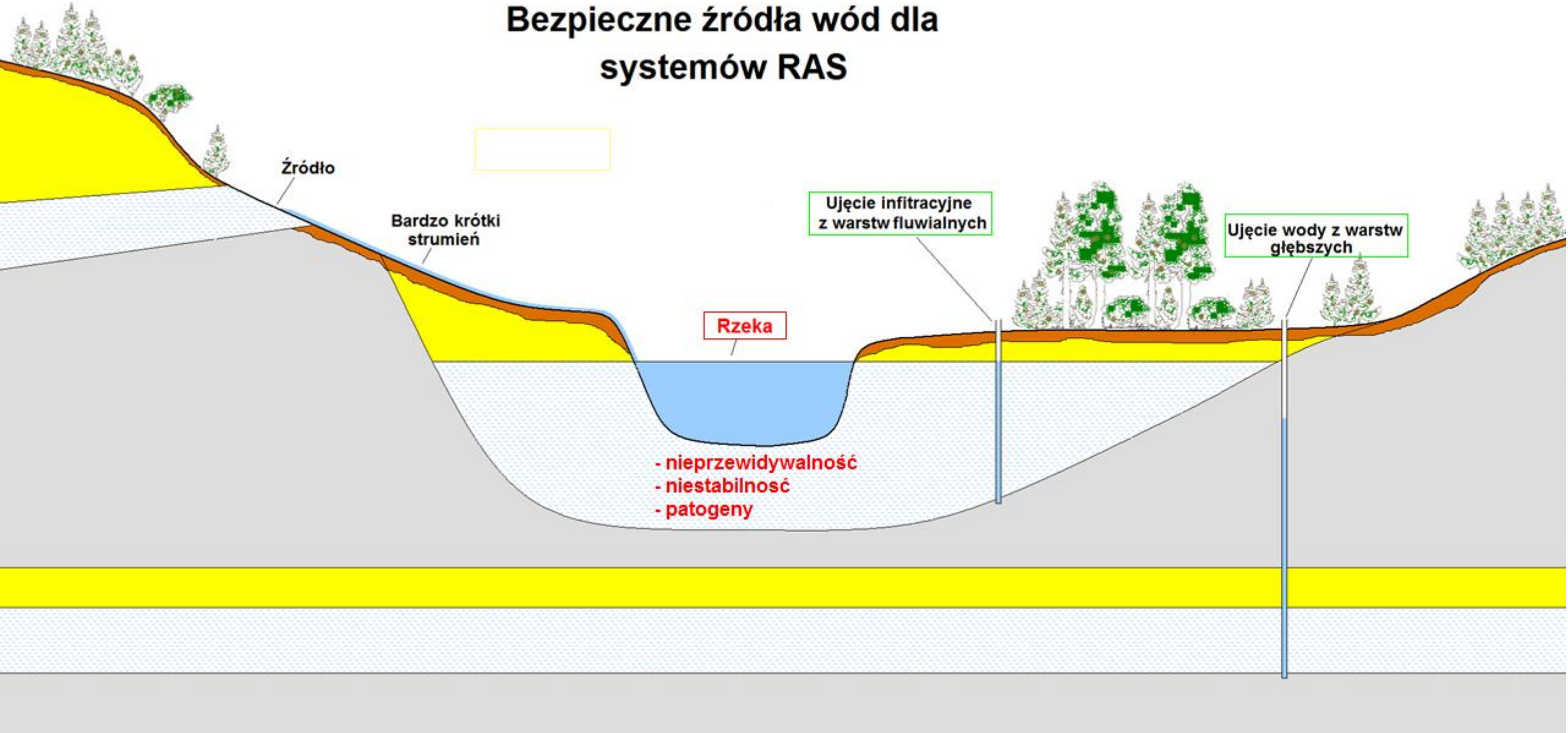
Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- Bardzo niski pobór wody.
- Niska uciążliwość dla środowiska.
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody

Bezpieczne źródła wód dla systemów RAS

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

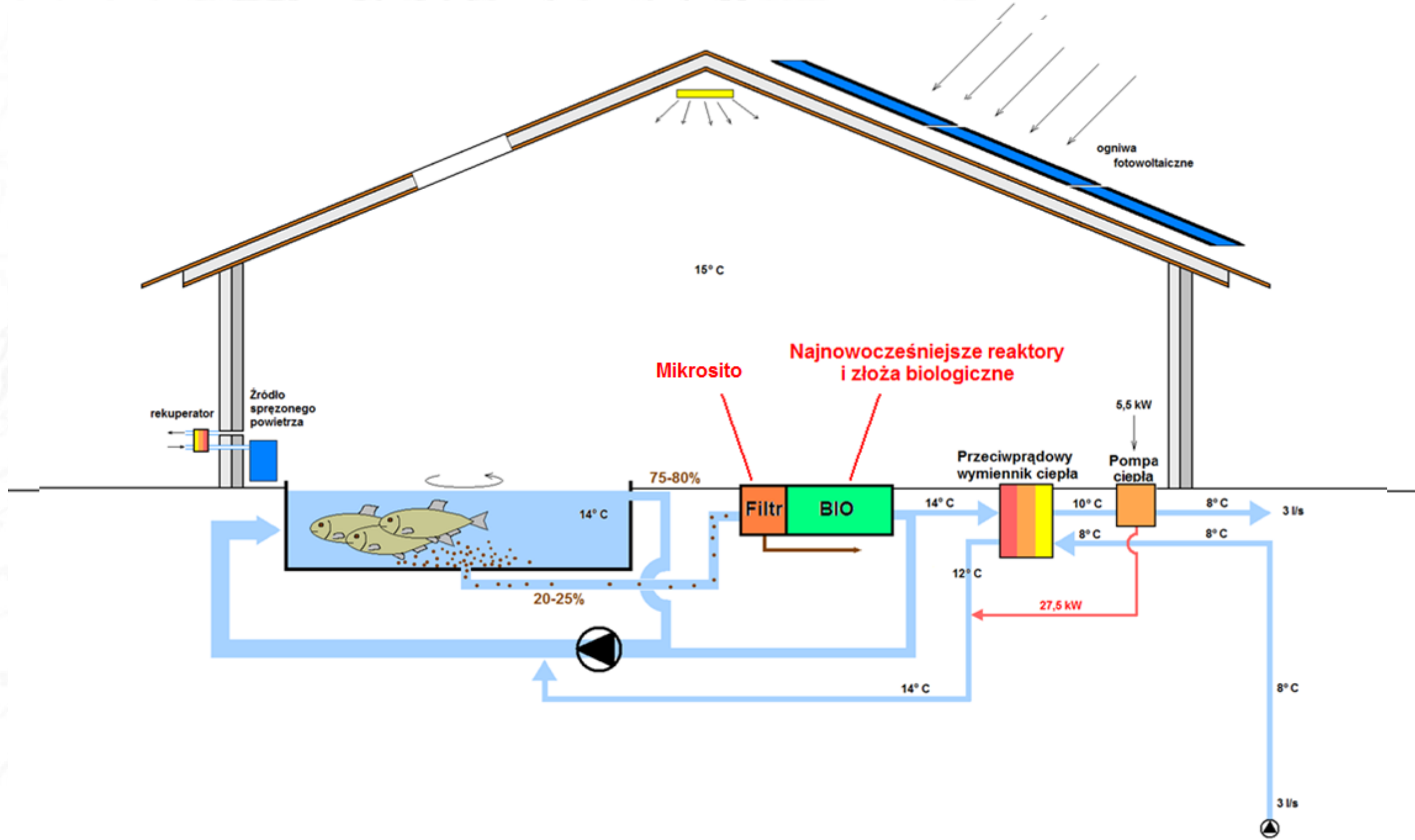
Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- Bardzo niski pobór wody.
- Niska uciążliwość dla środowiska.
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody

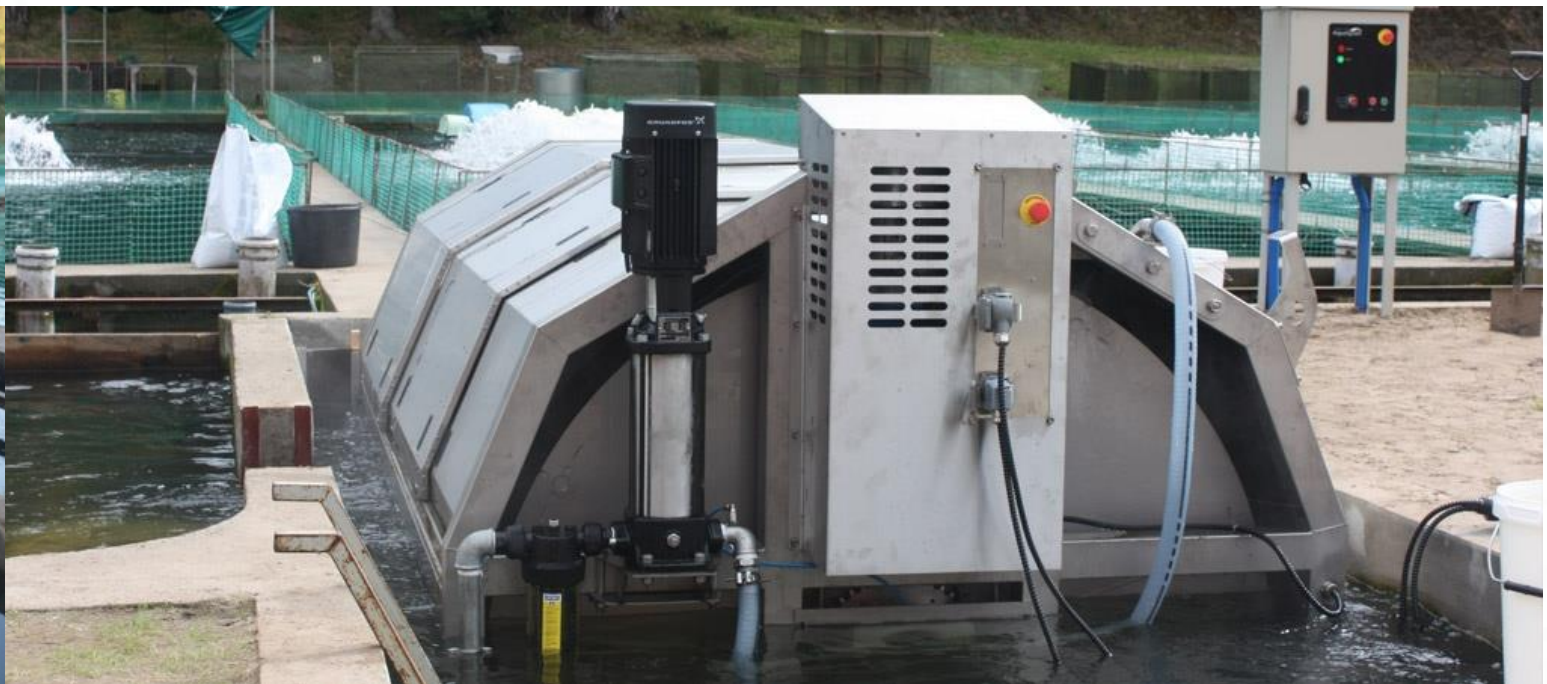

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

mikrosita

RODZAJE ZŁÓŻ BIOLOGICZNYCH

Nowoczesny standard

RK PLAST
780m² /m³
polipropylen

2,5 razy wydajniejsze od standardu

LEVAPOR
2700m² /m³
poliuretan

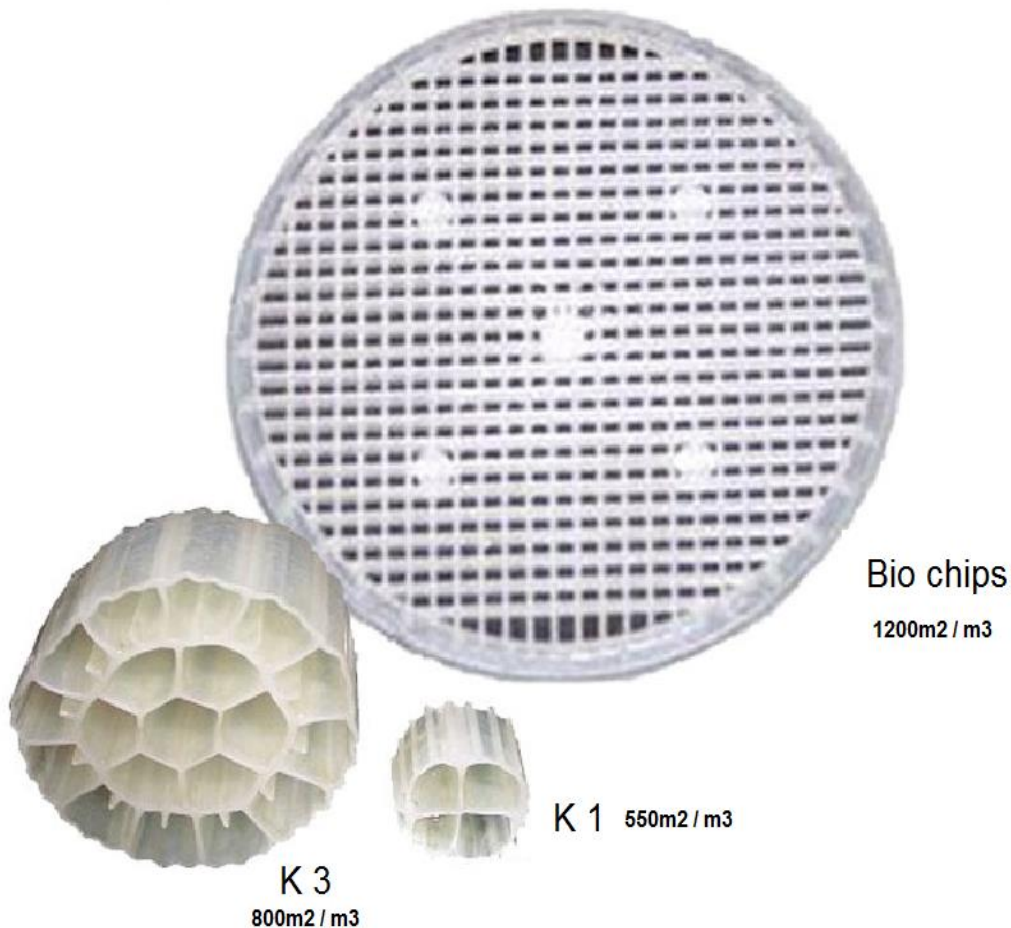
FILTREN TM
1500m² / m³
poliuretan

Stare złoże statyczne

KERAMZYT
400m² /m³
ceramika

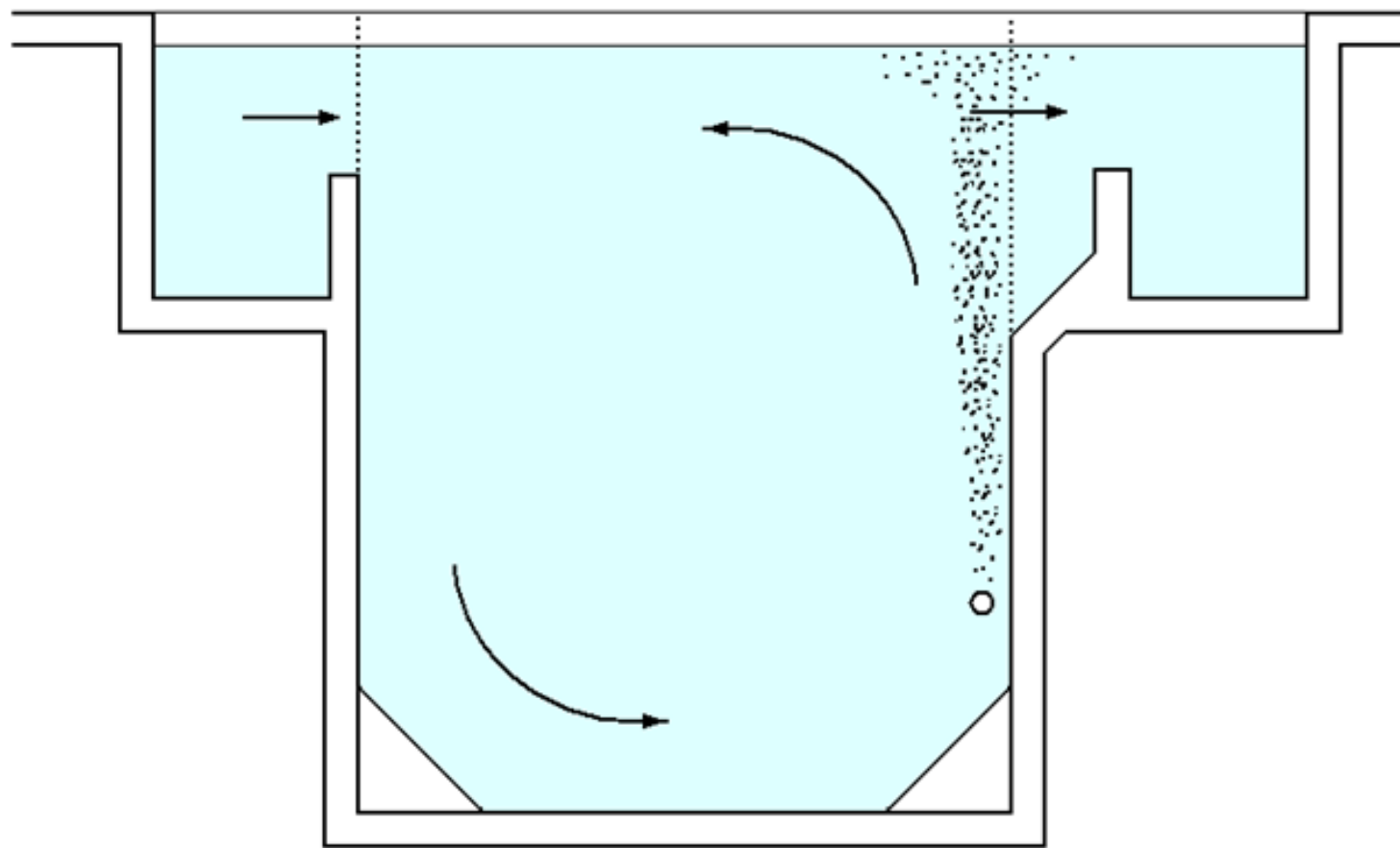
RODZAJE WYPEŁNIEŃ ZŁÓŻ BIOLOGICZNYCH

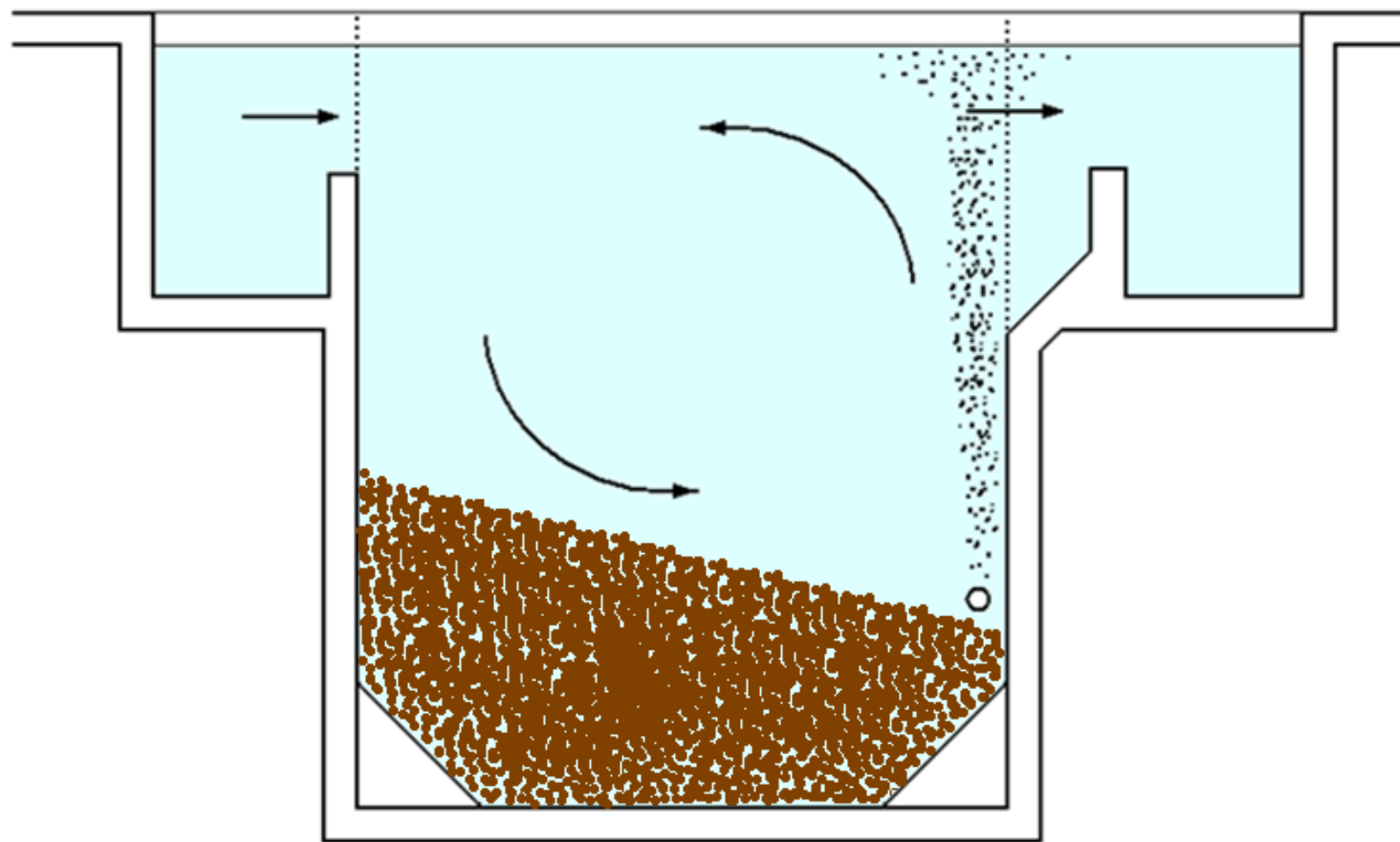
Biochip 3000m² / m³

Złoże o dużym potencjale, ale ze względu na bardzo wysoką cenę rzadko używany w akwakulturze

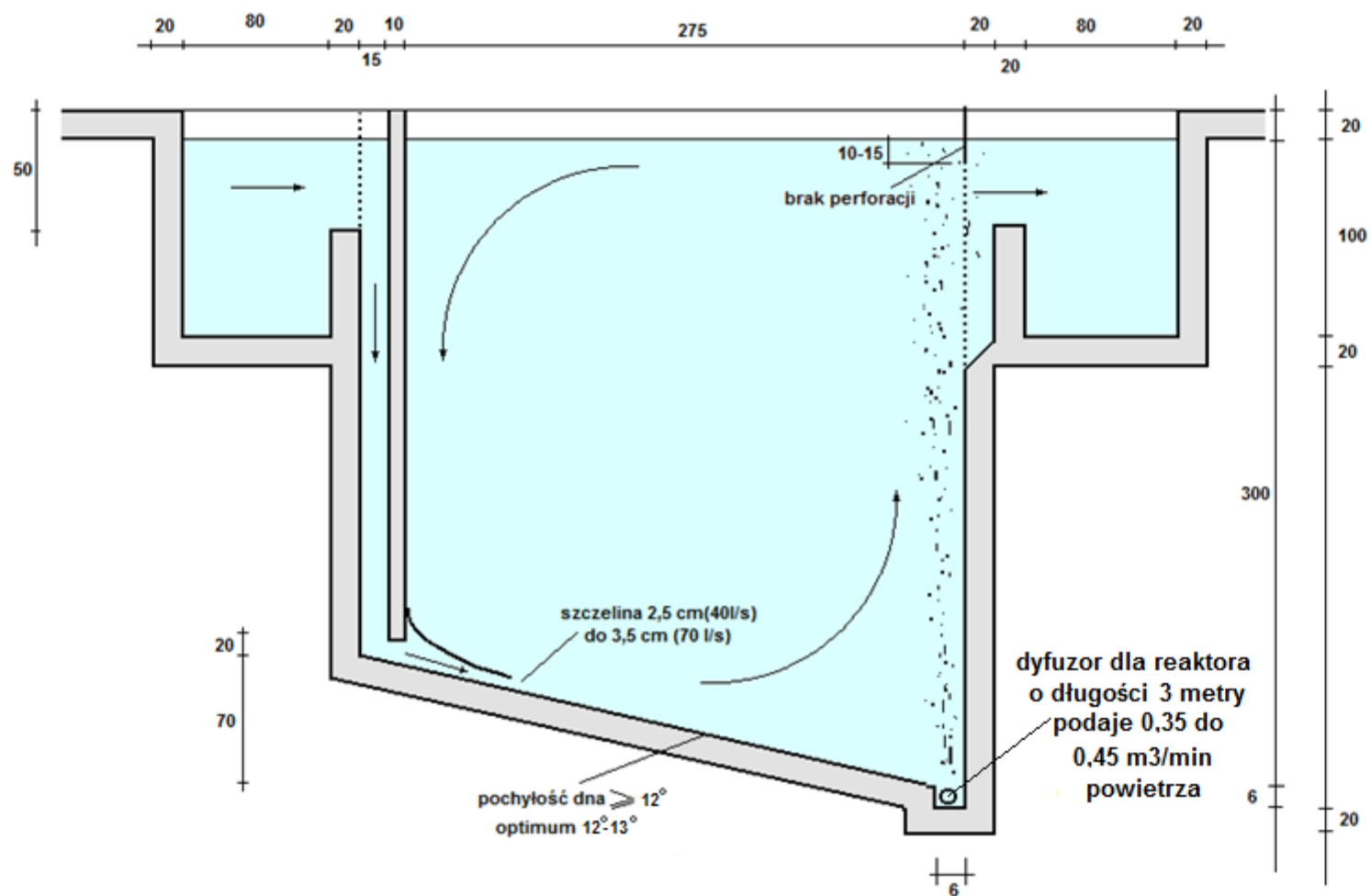
Reaktor biologiczny pracujący z RK- PLAST

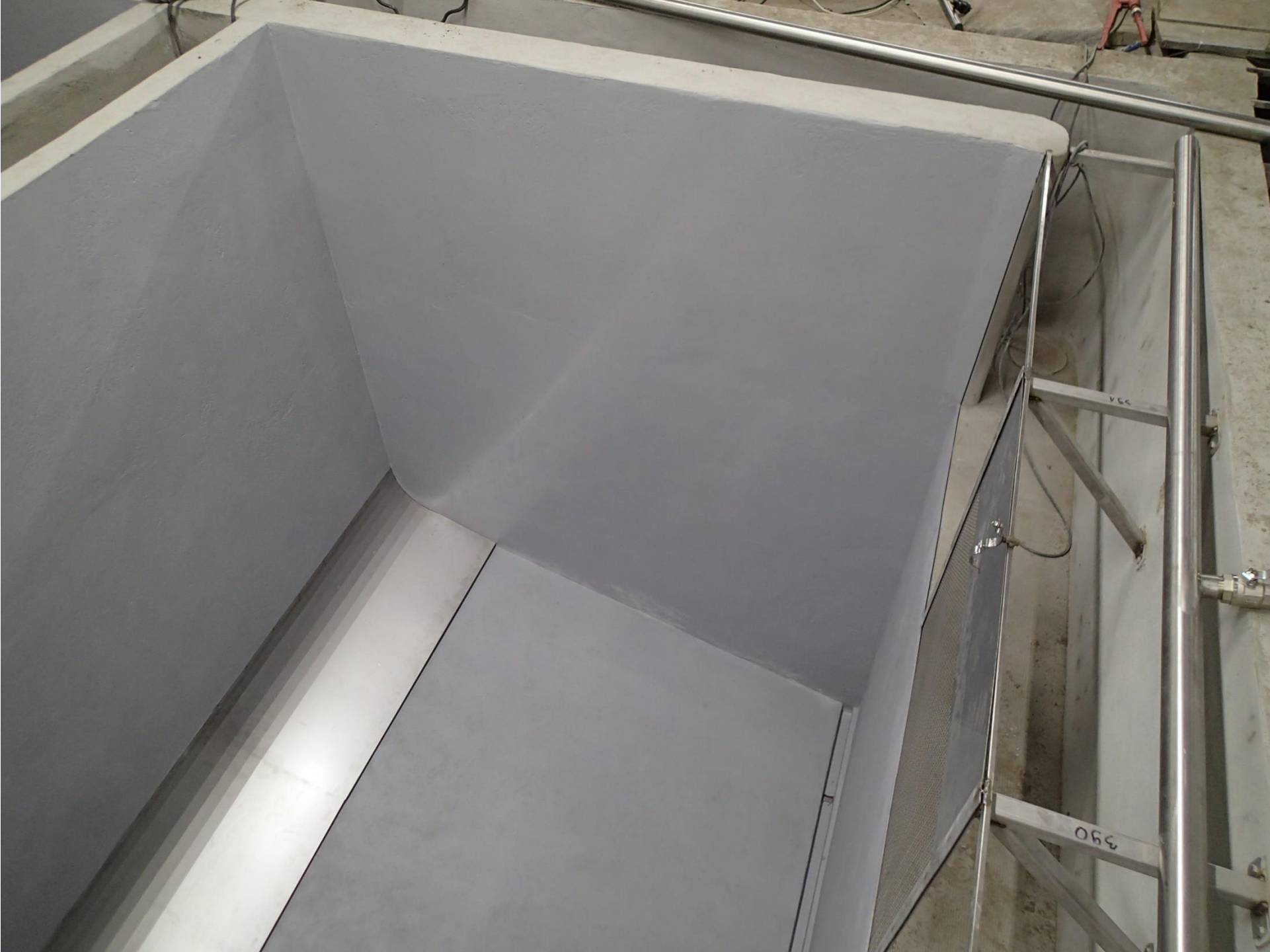

Reaktor biologiczny pracujący z RK- PLAST

Reaktor biologiczny pracujący z LEVAPOR

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- Bardzo niski pobór wody.
- Niska uciążliwość dla środowiska.
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody

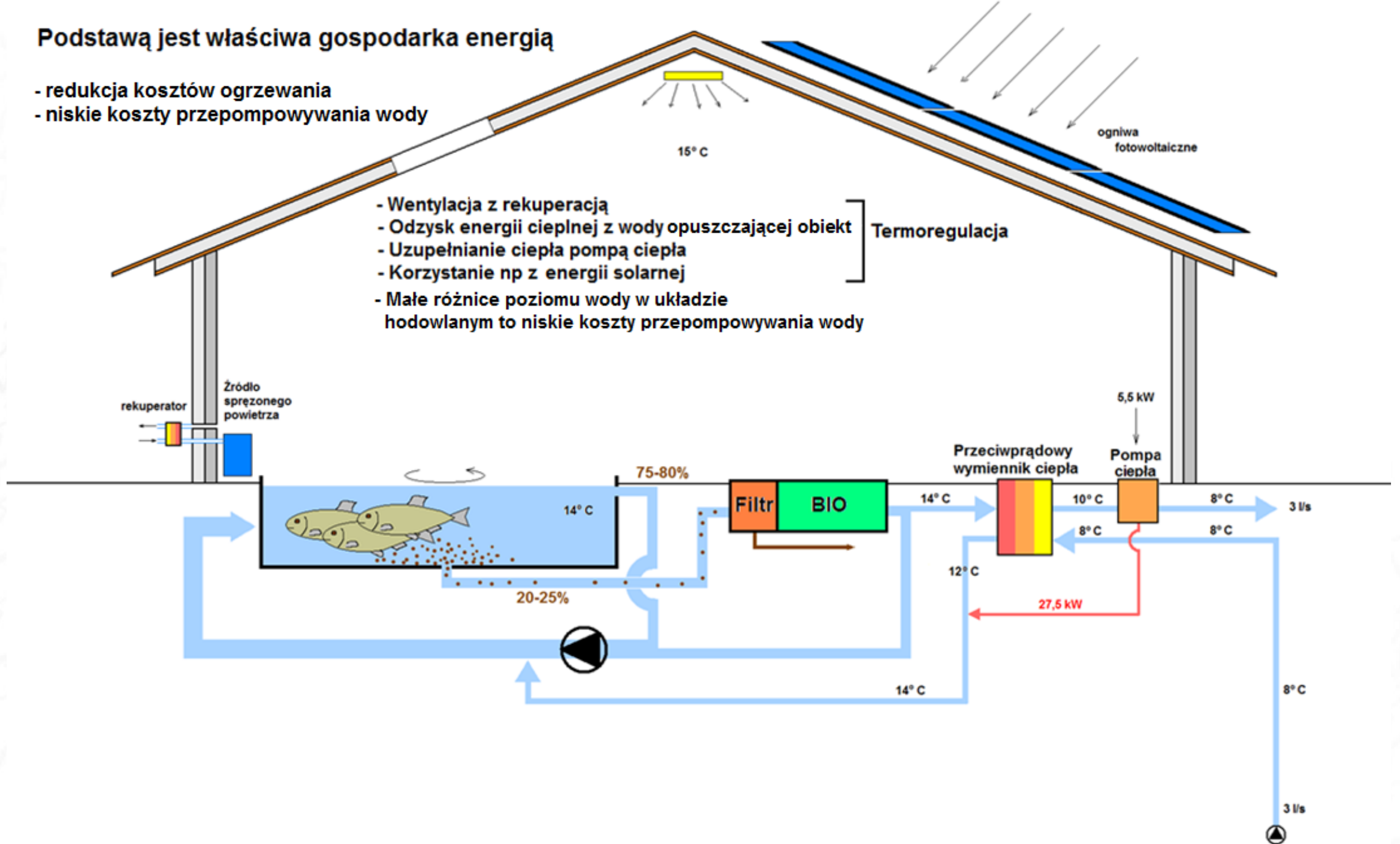

Podstawą jest właściwa gospodarka energią

- redukcja kosztów ogrzewania
- niskie koszty przepompowywania wody

- Wentylacja z rekuperacją
- Odzysk energii cieplnej z wody opuszczającej obiekt
- Uzupełnianie ciepła pompą ciepła
- Korzystanie np z energii solarnej
- Małe różnice poziomu wody w układzie hodowlanym to niskie koszty przepompowywania wody

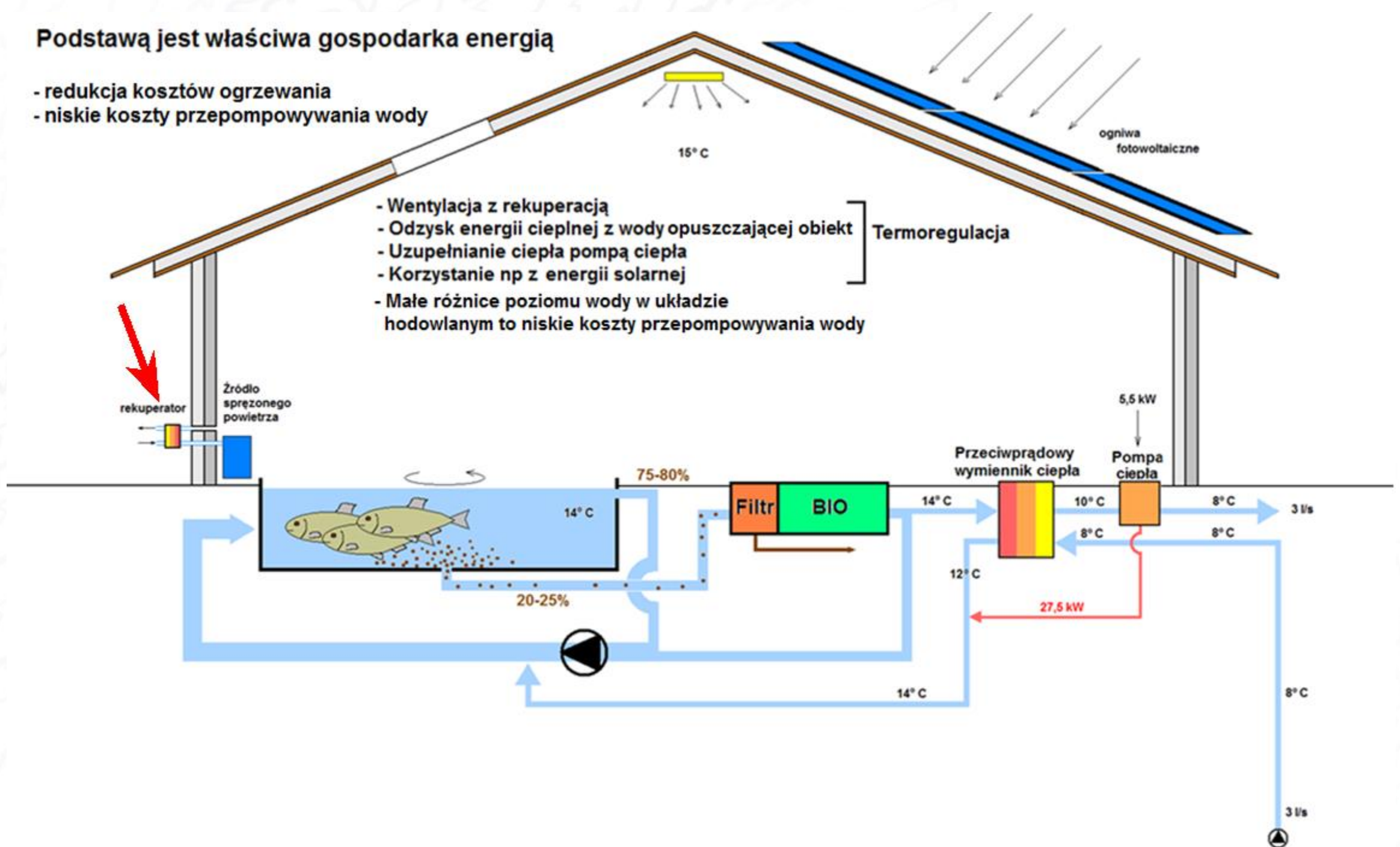
Termoregulacja

Podstawą jest właściwa gospodarka energią

- redukcja kosztów ogrzewania
- niskie koszty przepompowywania wody

- Wentylacja z rekuperacją
  - Odzysk energii cieplnej z wody opuszczającej obiekt
  - Uzupełnianie ciepła pompą ciepła
  - Korzystanie np z energii solarnej
- Termoregulacja
- Małe różnice poziomu wody w układzie hodowlanym to niskie koszty przepompowywania wody

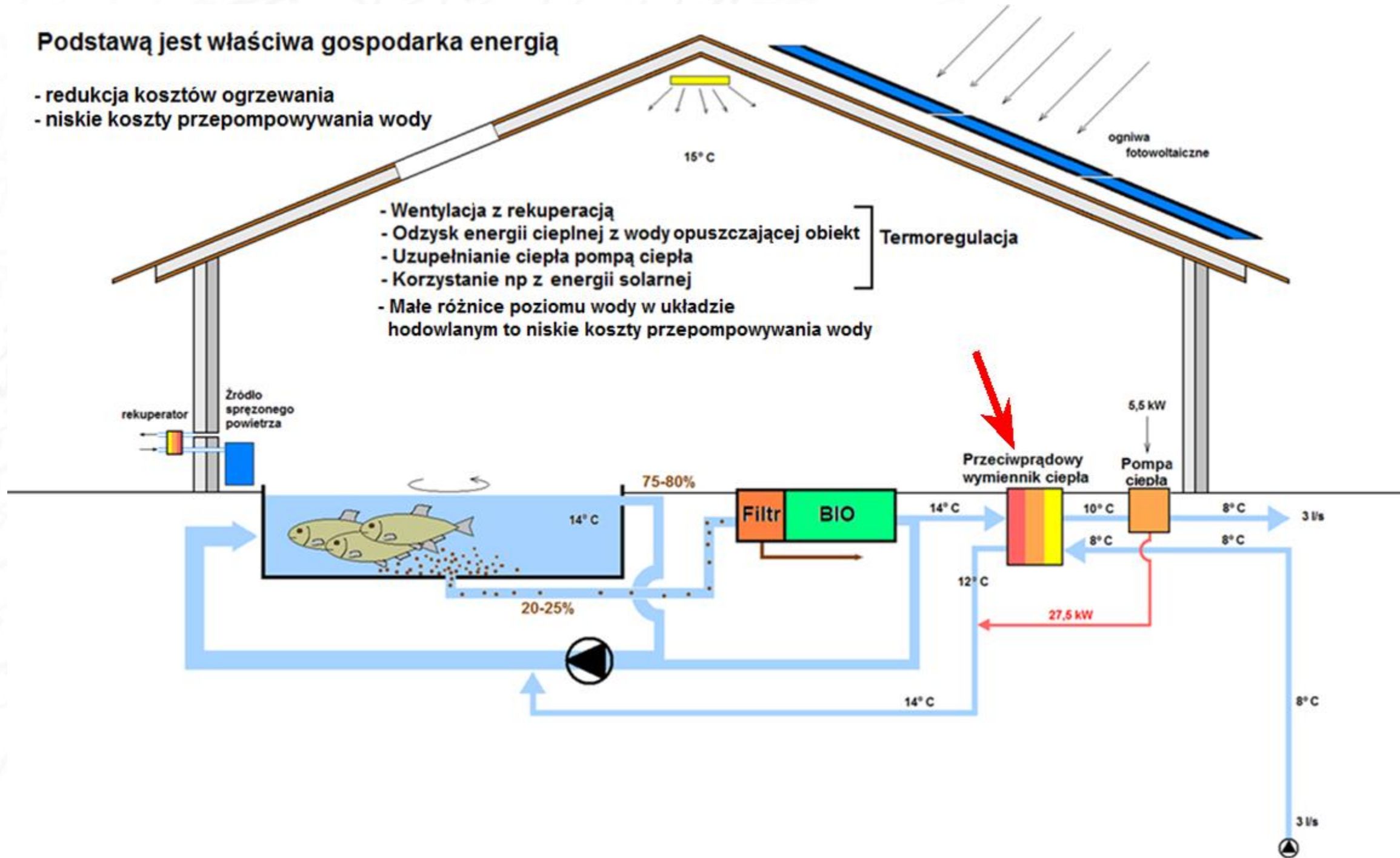

Podstawą jest właściwa gospodarka energią

- redukcja kosztów ogrzewania
- niskie koszty przepompowywania wody

- Wentylacja z rekuperacją
- Odzysk energii cieplnej z wody opuszczającej obiekt
- Uzupełnianie ciepła pompą ciepła
- Korzystanie np z energii solarnej
- Małe różnice poziomu wody w układzie hodowlanym to niskie koszty przepompowywania wody

Termoregulacja

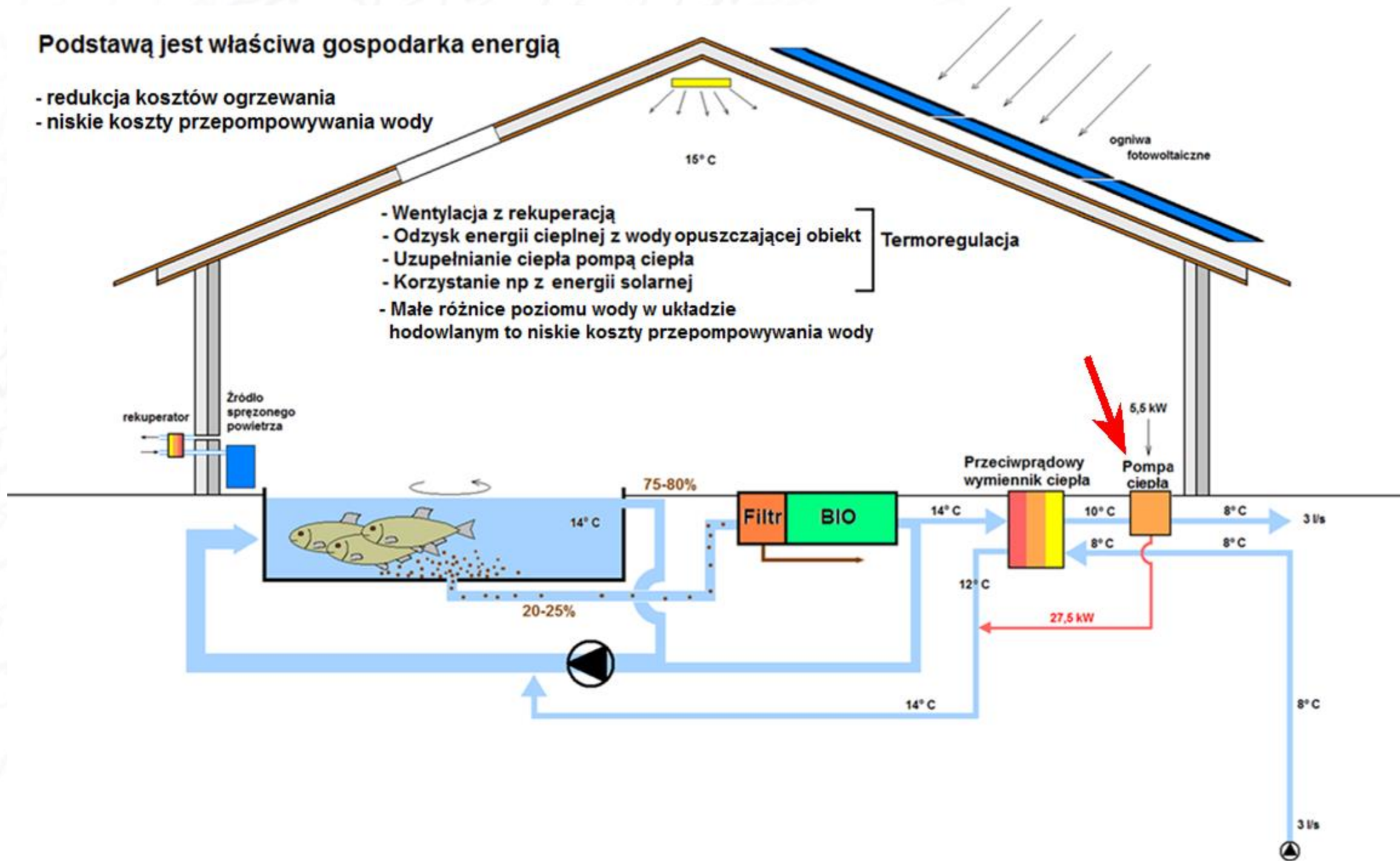

Podstawą jest właściwa gospodarka energią

- redukcja kosztów ogrzewania
- niskie koszty przepompowywania wody

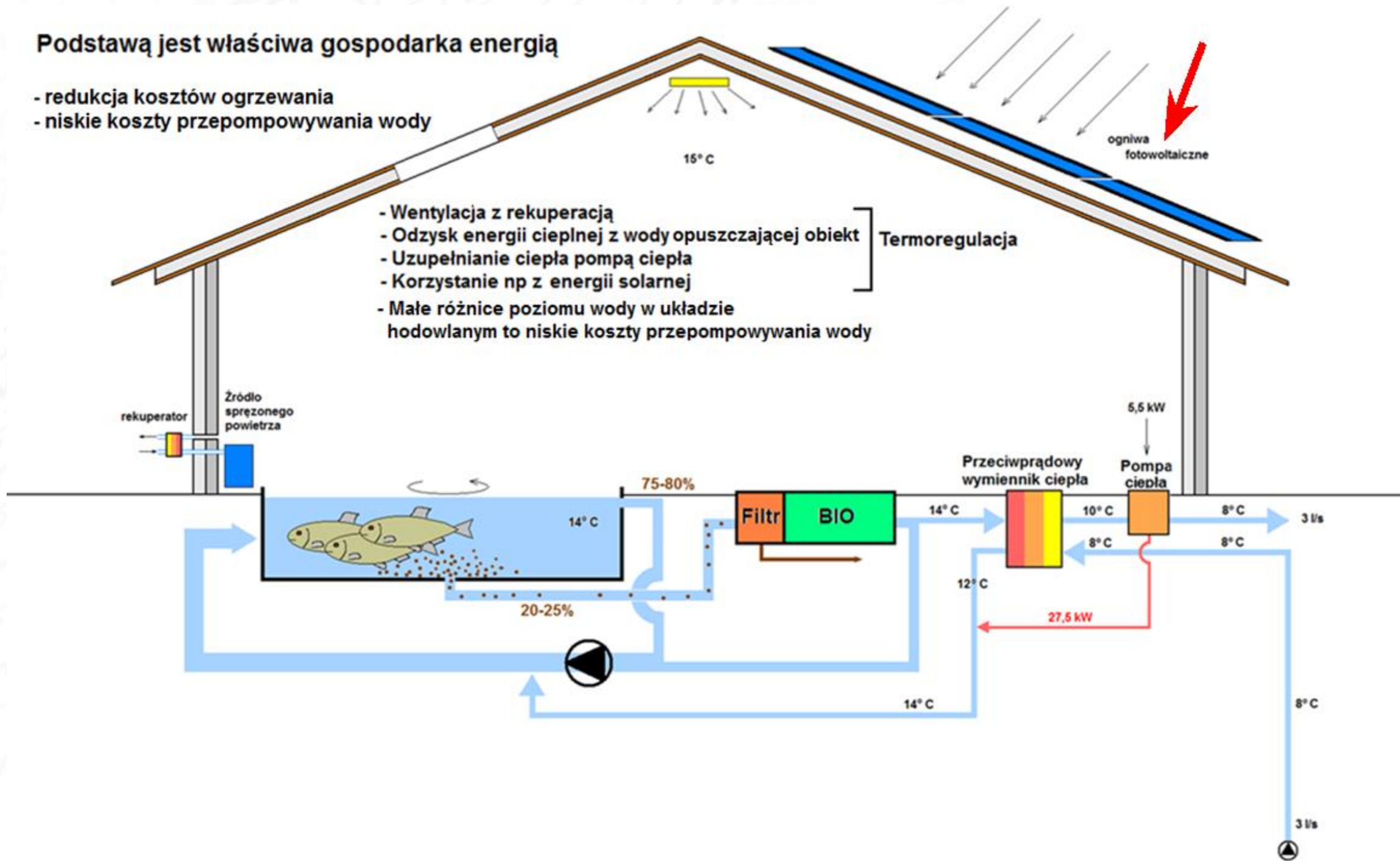
- Wentylacja z rekuperacją
- Odzysk energii cieplnej z wody opuszczającej obiekt
- Uzupełnianie ciepła pompą ciepła
- Korzystanie np z energii solarnej
- Małe różnice poziomu wody w układzie hodowlanym to niskie koszty przepompowywania wody

Termoregulacja

Podstawą jest właściwa gospodarka energią

- redukcja kosztów ogrzewania
- niskie koszty przepompowywania wody

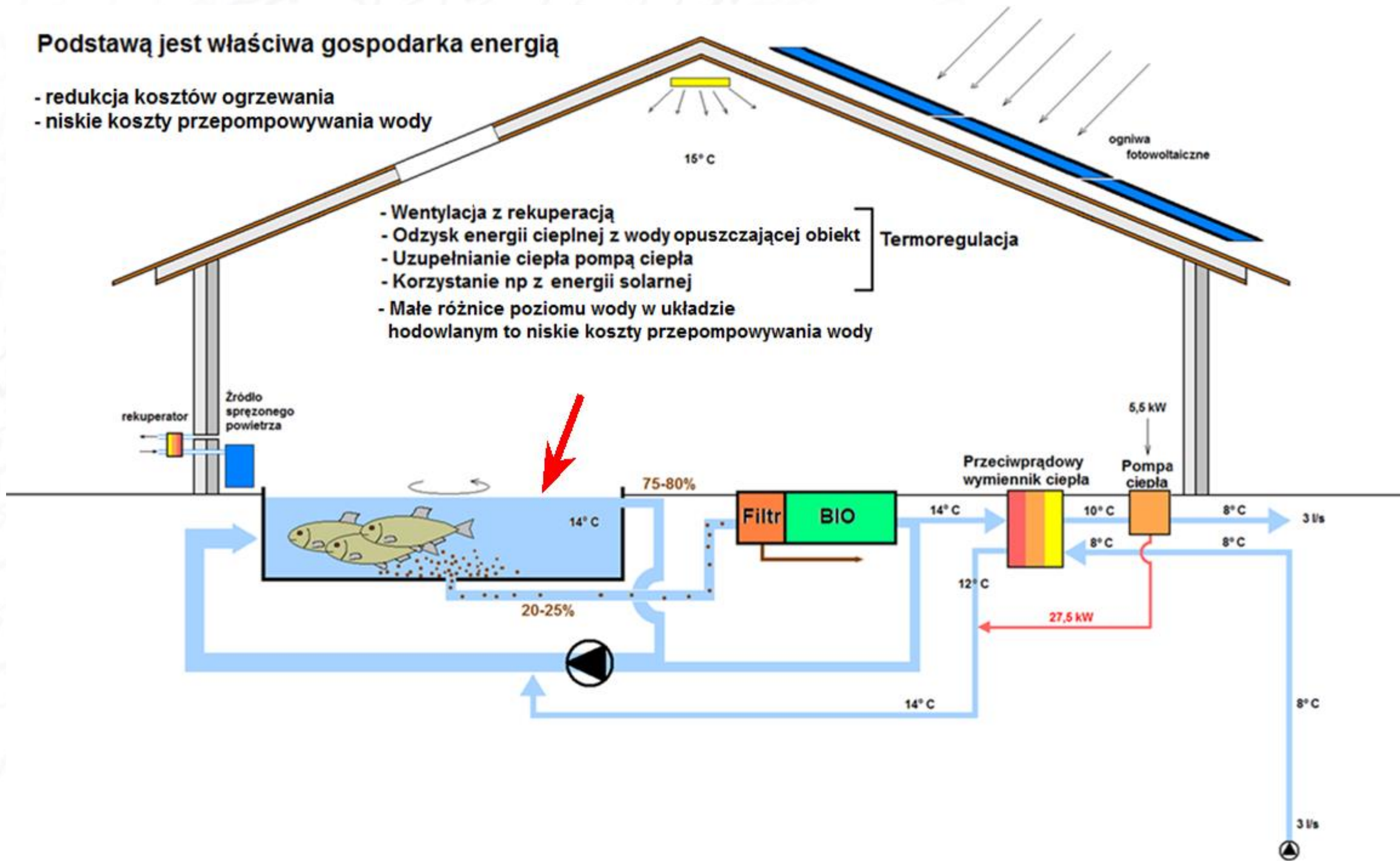

Podstawą jest właściwa gospodarka energią

- redukcja kosztów ogrzewania
- niskie koszty przepompowywania wody

- Wentylacja z rekuperacją
- Odzysk energii cieplnej z wody opuszczającej obiekt
- Uzupełnianie ciepła pompą ciepła
- Korzystanie np z energii solarnej
- Małe różnice poziomu wody w układzie hodowlanym to niskie koszty przepompowywania wody

Termoregulacja

Systemy przepompowywania wody

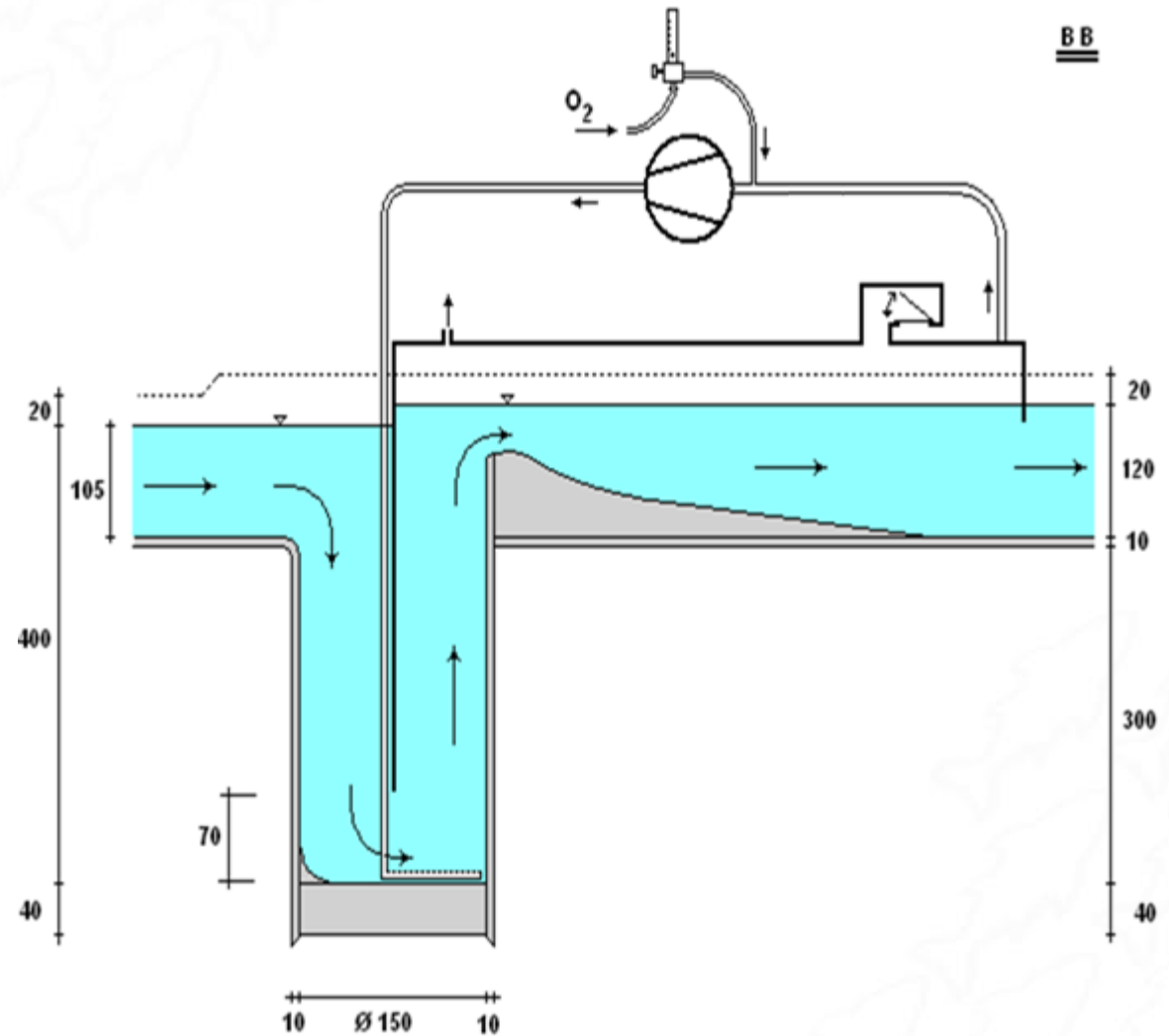
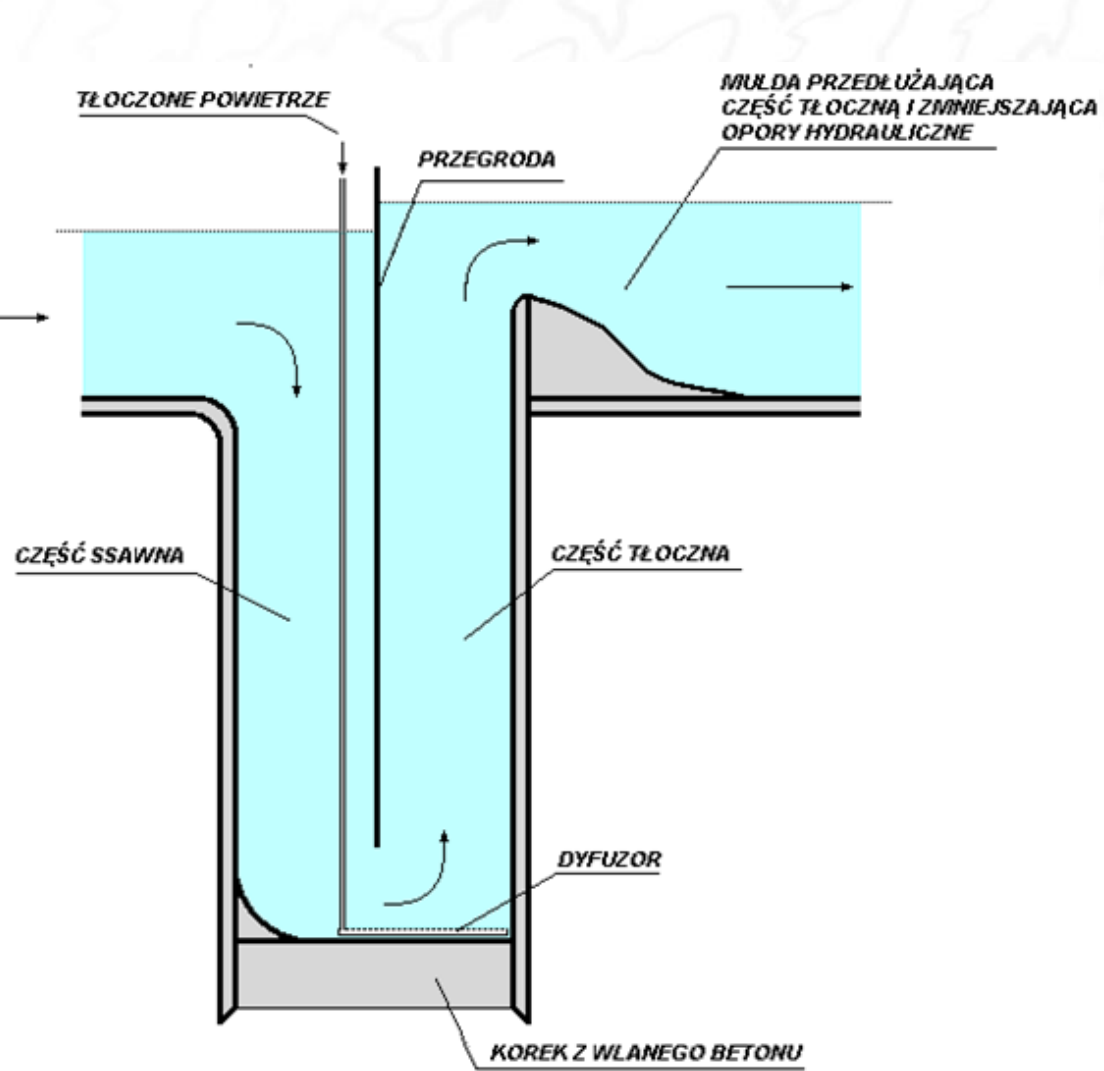
- Pompy typu mamut
- Pompy propellerowe (śmigłowe)
- Pompy wirowe (zwykłe odśrodkowe)

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Pompy typu Mamut

Pompy typu Mamut

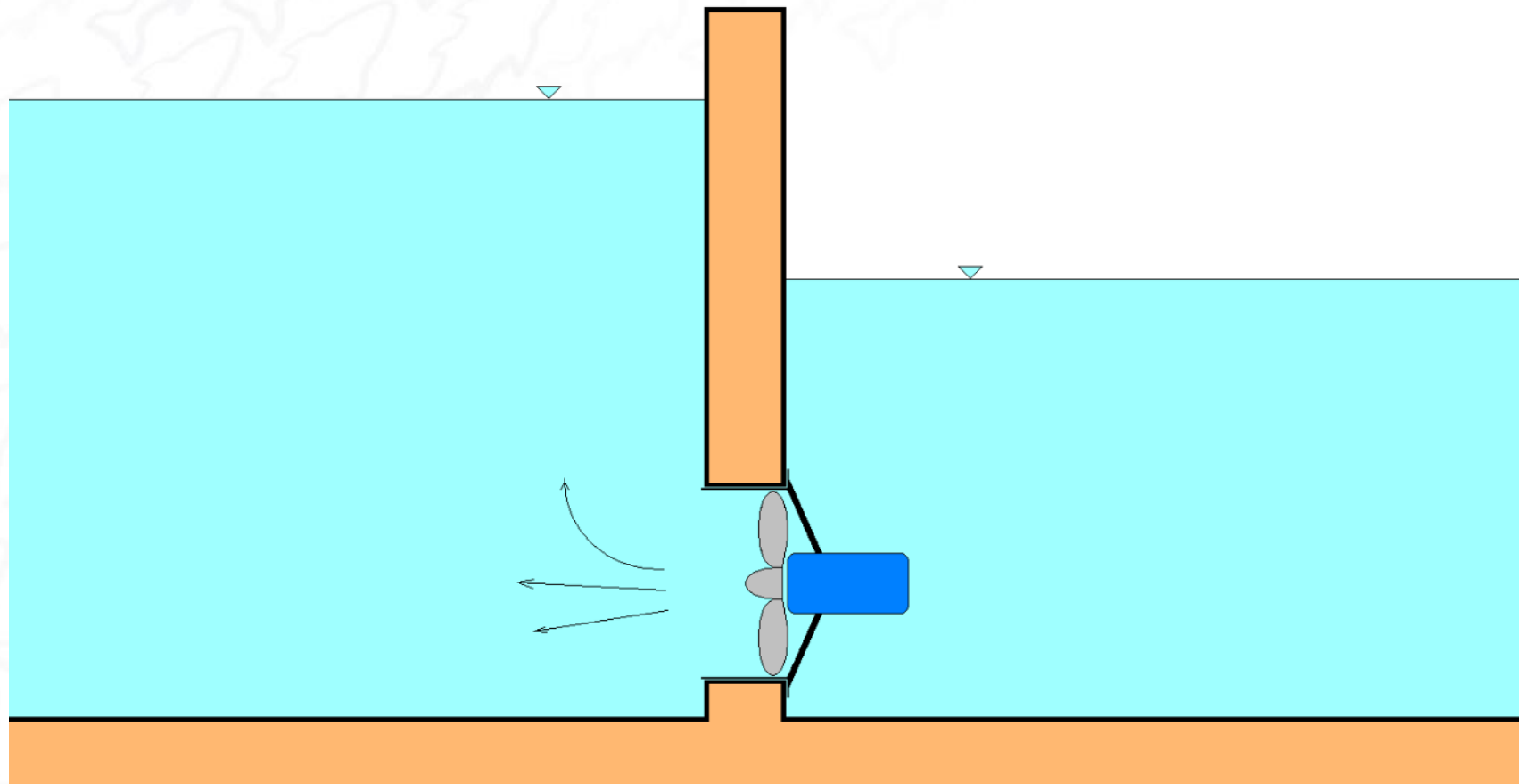
Studnie pompujące zasilane czystym tlenem

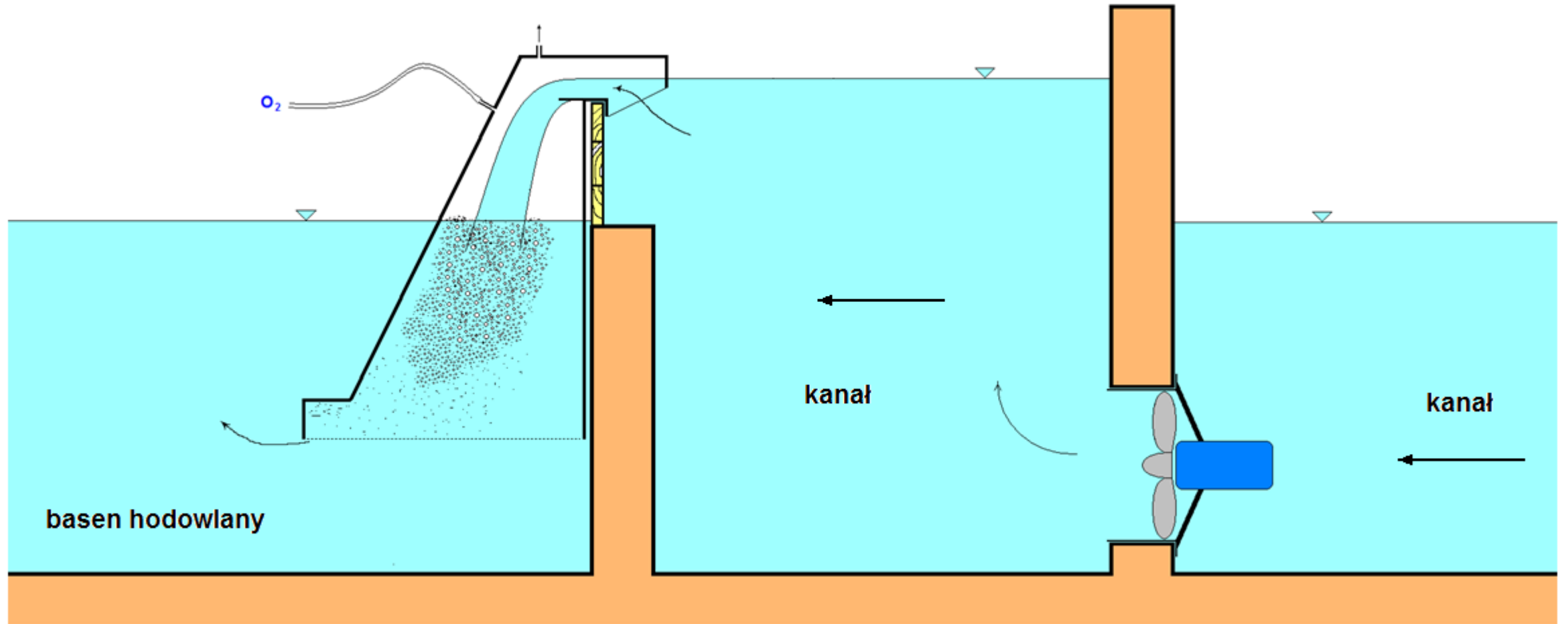
Natleniacze mechaniczne

Pompy propellerowe

Dzwon przelewowy współpracujący z pompą śmigłową

Pompy propellerowe

Pompy propellerowe

Pompy wirowe

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

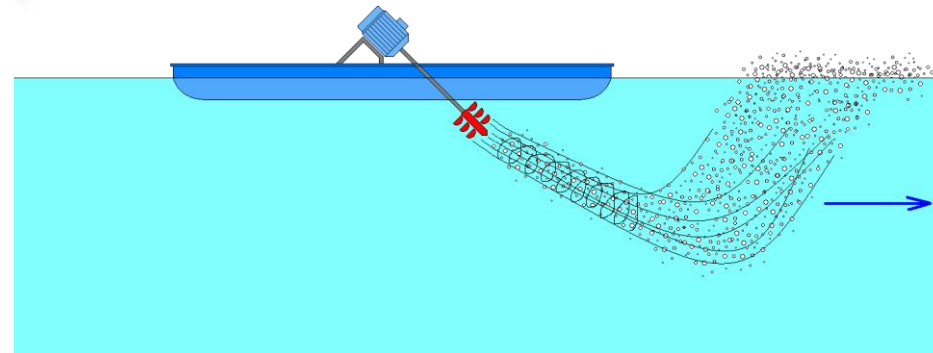
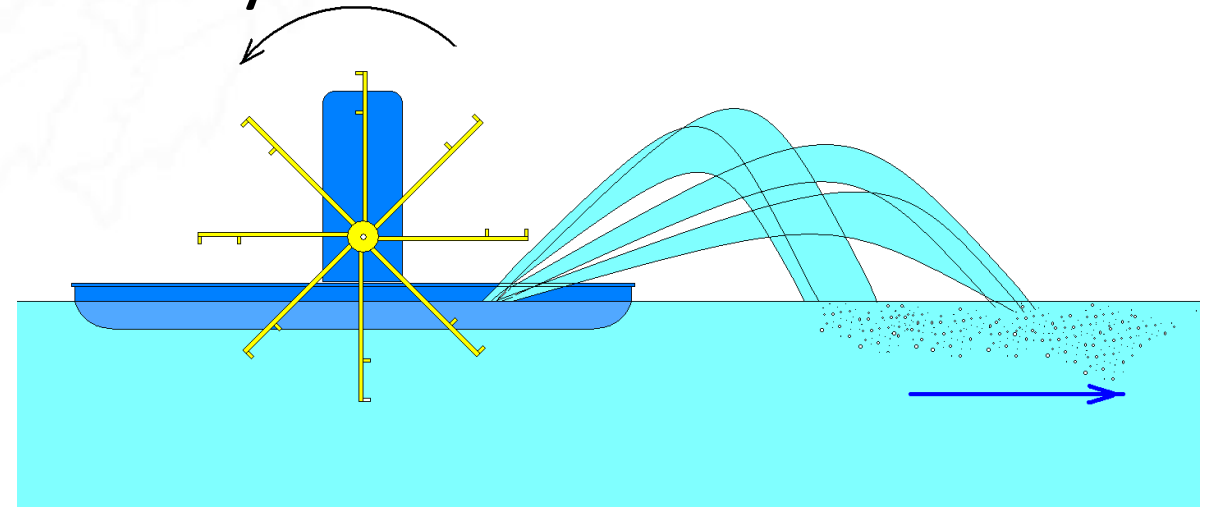
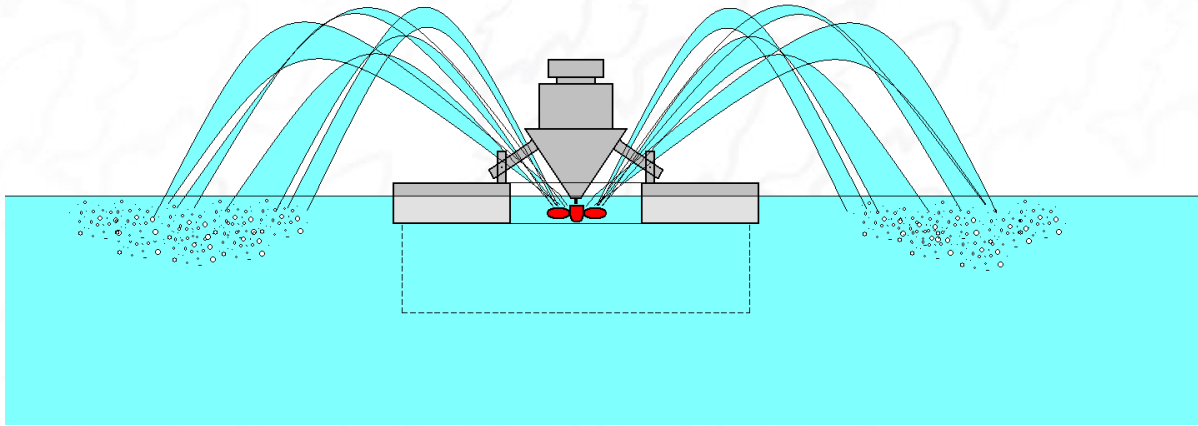
Systemy przewietrzania wody

- Aeratory
- Dyfuzory drobnopęcherzykowe i ceramiczne
- Studnie przewietrzające
- Pozostałe urządzenia do natleniania wody

Pracujące w ciśnieniu atmosferycznym

Aeratory

Aeratory

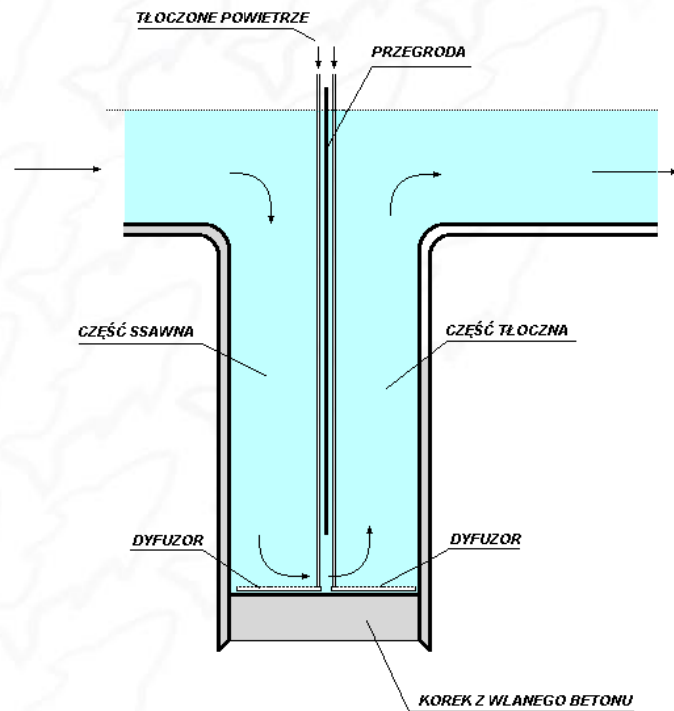
Aeratory

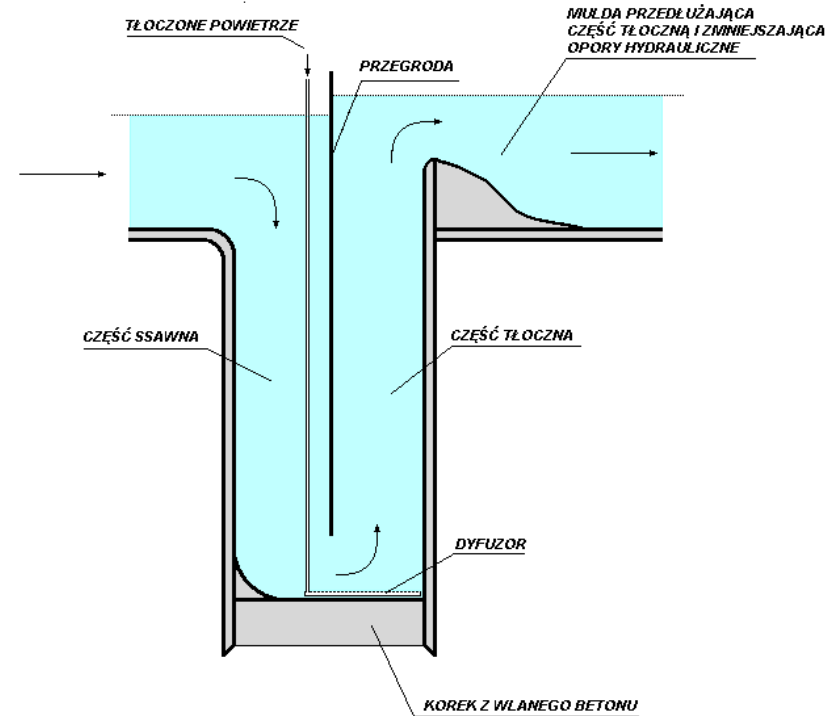

Urządzenia typu U-rura

Studnia przewietrzająca

Studnia pompująca

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

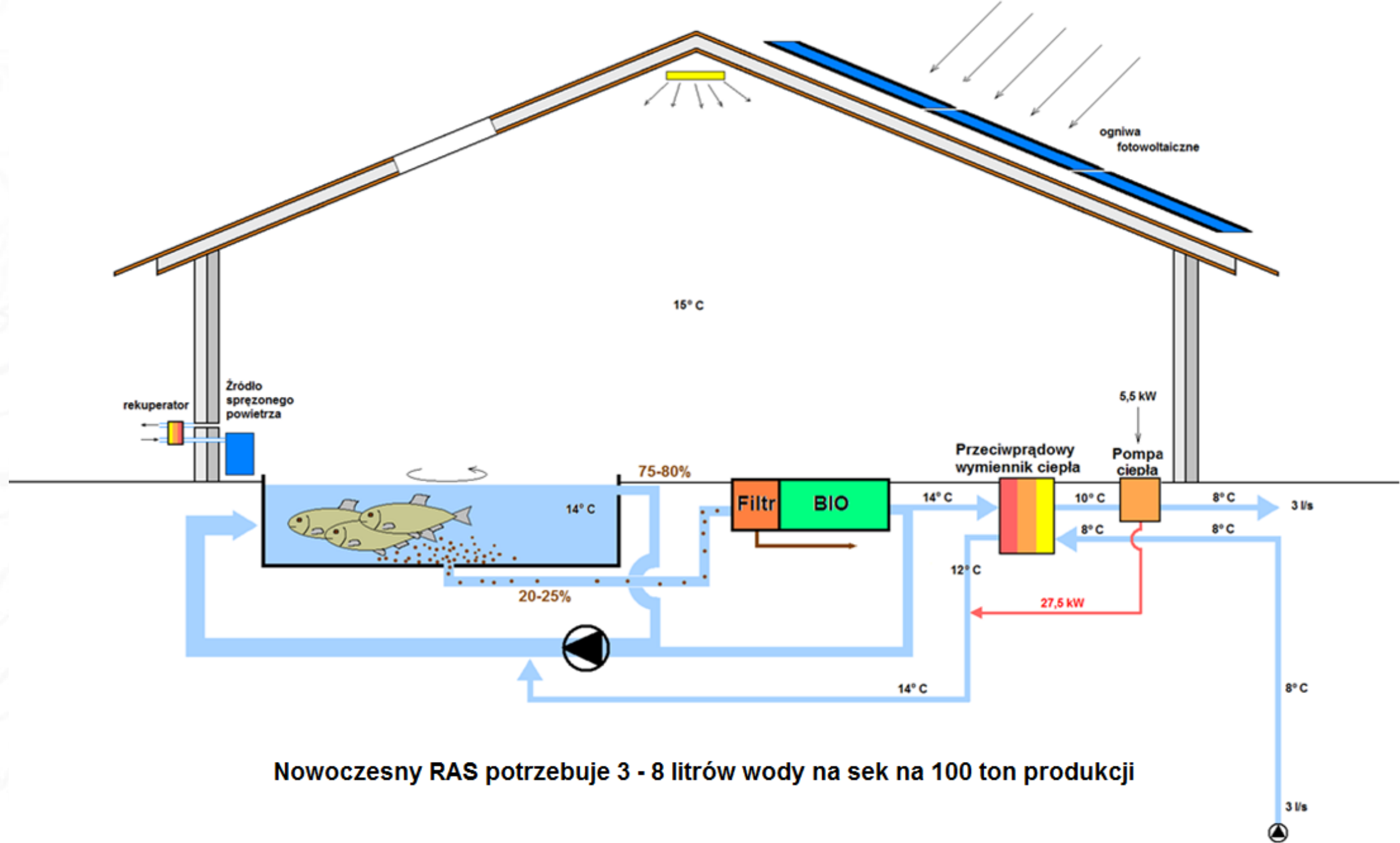
Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- **Bardzo niski pobór wody.**
- **Niska uciążliwość dla środowiska.**
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody
-

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Nowoczesny RAS potrzebuje 3 - 8 litrów wody na sek na 100 ton produkcji

Rukiew
wodna

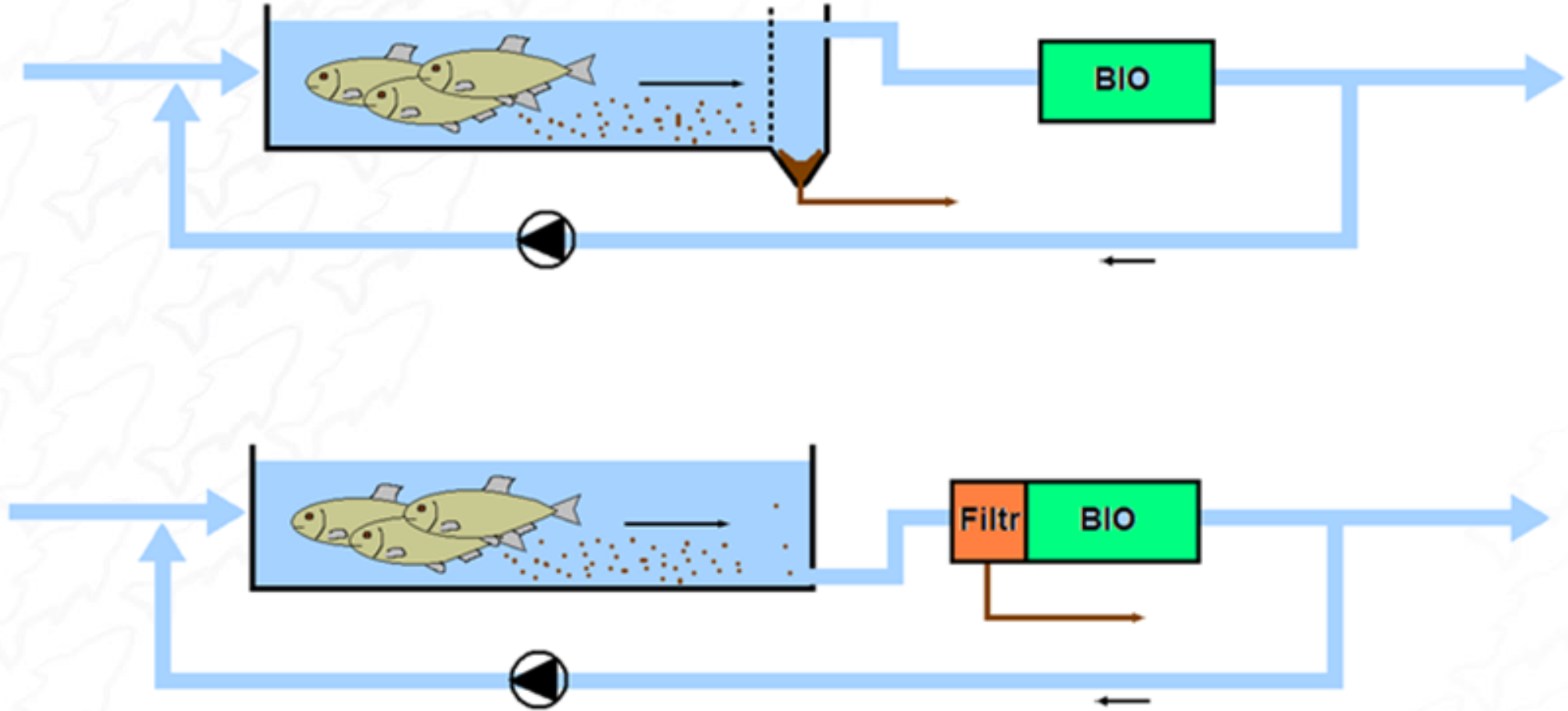
Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

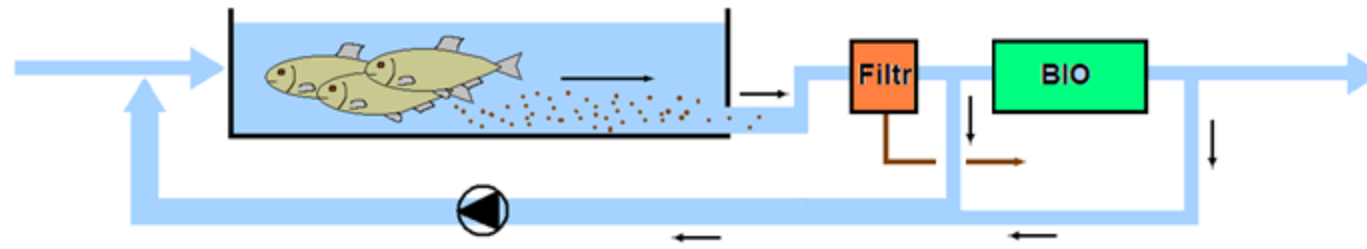
- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Bardzo niski pobór wody.
- Niska uciążliwość dla środowiska.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody

Najczęściej stosowane sposoby odbioru osadów

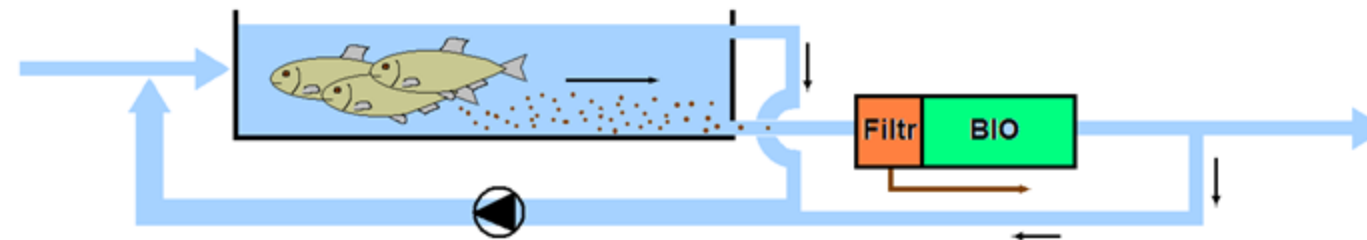

Dla narybku cała woda fitrowana

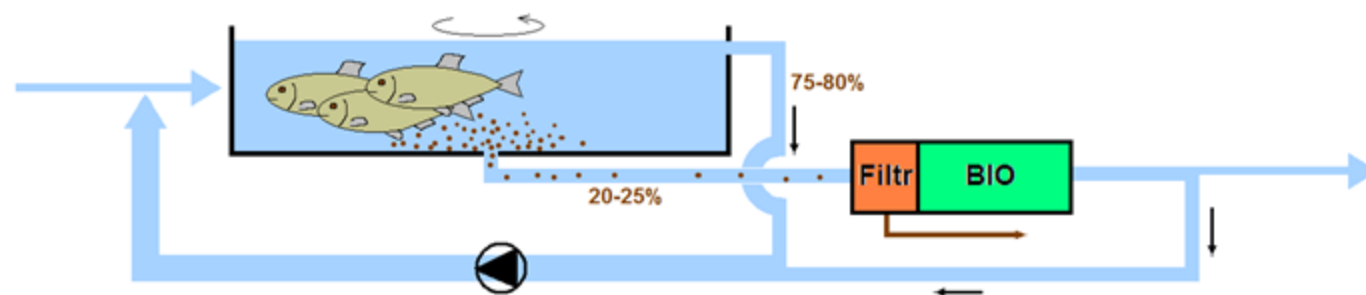

Dla ryb większych baseny z rozdzielonym strumieniem wypływającej wody

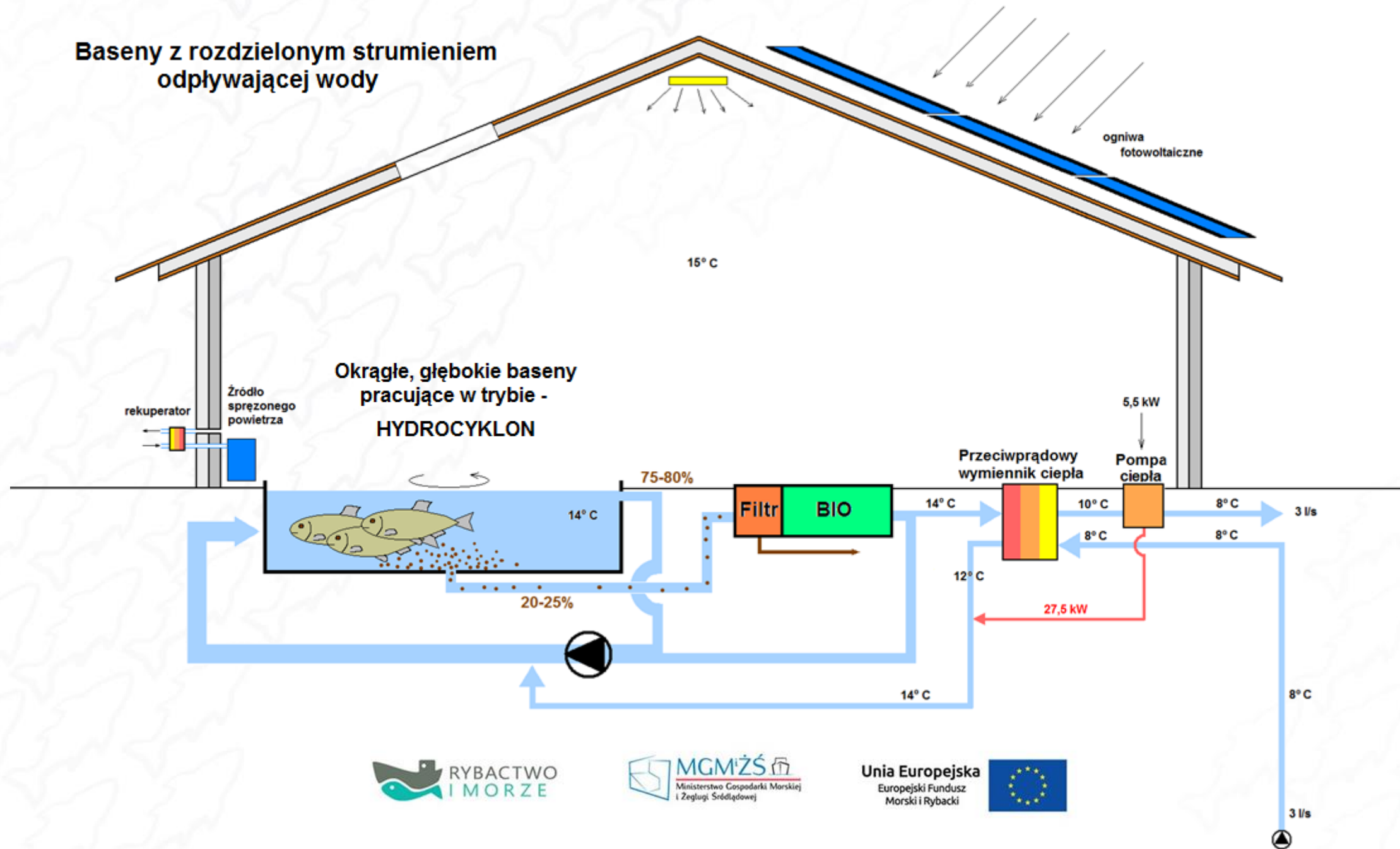
-Baseny podłużne

-Baseny typu HYDROCYKLON

Baseny z rozdzielonym strumieniem odpływającej wody

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

Cechy **nowoczesnego** obiektu hodowli typu RAS

- Pełna izolacja od środowiska zewnętrznego.
- Zasilanie wodą z bezpiecznego ujęcia.
- Oczyszczanie mechaniczne i biologiczne oparte o nowoczesne złoże fluidalne.
- Bardzo niski pobór wody.
- Niska uciążliwość dla środowiska.
- Niskie koszty energetyczne w eksploatacji.
- Możliwość termoregulacji.
- Wykorzystywanie optymalnych basenów hodowlanych.
- Wykorzystywanie systemów dezynfekcji wody

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

- Wybór generatorów O3
- Wybór miejsca dozowania
- Sposób dozowania
- Wielkość dawek O3
- Sposoby kontroli stężenia O3

Dziękuję za uwagę

Koniec prezentacji

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

